

**Budaörs Város Önkormányzat
Polgármestere**

ELŐTERJESZTÉSE

**a Pénzügyi Ellenőrző Bizottság 2014. május 15, valamint
a Képviselő-testület 2014. május 21-i
ülésére**

Tárgy: Éves Összefoglaló Ellenőrzési Jelentés a 2013. évi belső ellenőrzési tevékenységről

Az előterjesztés tárgyalása Budaörs Város Önkormányzata Szervezeti és Működési Szabályzatáról szóló 36/2012. (XI. 12.) ÖKT. sz. rendelet (továbbiakban SzMSz) 18.§ (1) bekezdése alapján nyilvános ülésen történik.

Tisztelt Képviselő-testület!
Tisztelt Pénzügyi Ellenőrző Bizottság!

A költségvetési szervek belső kontrollrendszeréről és belső ellenőrzéséről szóló 370/2011. (XII.31.) kormányrendelet (Bkr.) 49.§ (3.a.) bekezdése alapján a polgármester a tárgyévre vonatkozó éves ellenőrzési jelentést, valamint a helyi önkormányzat felügyelete alá tartozó költségvetési szervek éves ellenőrzési jelentései alapján készített éves összefoglaló ellenőrzési jelentést – a tárgyévet követően, a zárszámadási rendelet tervezettel egyidejűleg - a Képviselő-testület elé terjeszti jóváhagyásra.

A Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011. évi CLXXXIX. törvény (Mötv.) 119.§ (4) bekezdése alapján Budaörs Város jegyzője gondoskodott a belső ellenőrzés működtetéséről a beszámolási időszakban az államháztartásért felelős miniszter által közzétett módszertani útmutatók és a nemzetközi belső ellenőrzési standardok figyelembe vételével. A jogszabályi szakasz felhatalmazása alapján a jegyző gondoskodott a felügyelt költségvetési szervek ellenőrzéséről is.

A 2013. évi pénzügyi- gazdasági belső ellenőrzéseket a Bkr. rendelkezései szerint hajtotta végre a Polgármesteri Hivatal Belső Ellenőrzési Irodája. Az iroda a Képviselő-testület 464/2012. (XI.07.) ÖKT számú határozatában elfogadott, az Önkormányzat 2013. évi belső ellenőrzési tervében szereplő különböző típusú ellenőrzéseket a nemzetközi és a hazai belső ellenőrzési standardok szerint bonyolította le.

A Budaörsi Polgármesteri Hivatal Belső ellenőrzési irodavezetője a Bkr. 48.§ és 49.§ szerint elkészítette a 2013 évi ellenőrzések tapasztalatairól szóló éves összefoglaló ellenőrzési jelentést. Az éves összefoglaló ellenőrzési jelentést a jegyző jóváhagyta.

A Bkr. értelmező rendelkezései között a belső ellenőrzés definíciójában az a meghatározás szerepel, hogy a belső ellenőrzés független, tárgyilagos, bizonyosságot adó és tanácsadó tevékenység, melynek kiemelt célja, hogy fejlessze és növelje az ellenőrzött szervezetek eredményességét és ugyanakkor értékelje az adott szervezet belső kontrollrendszerének hatékonyságát. A jogszabályokban rögzített elméleti probléma megoldására a Belső Ellenőrzési Iroda azt a módszert dolgozta ki, hogy különválasztotta a bizonyosságot adó tevékenységeket a tanácsadó tevékenységektől.

A Bkr. 21.§ (2) bekezdésében meghatározott bizonyosságot adó tevékenységek körében – a Képviselő-testület által elfogadott tervhez igazodva – a Belső Ellenőrzési Iroda elemezte, vizsgálta és értékelte a belső kontrollrendszerek kiépítésének, működésének jogszabályoknak és szabályzatoknak való megfelelését. A bizonyosságot adó tevékenység keretében vizsgálta az iroda a rendelkezésre álló erőforrásokkal való gazdálkodást, értékelte az önkormányzati vagyon megóvásának és gyarapításának szabályszerűségét és színvonalát, valamint elemezte az elszámolások megfelelőségét és egyes ellenőrzéseknél a beszámolók valódiságát.

Minőségi változást jelentett a bizonyosságot adó tevékenységben, hogy a Bkr. szerint elsőbbséget élveztek a kockázati tényezők feltárásával és a kezelésükre kidolgozott válaszreakciók értékelésével kapcsolatos feladatok. A belső kontrollrendszerek javításával, továbbfejlesztésével kapcsolatban valamennyi ellenőrzés összefoglalójában megállapítások és következtetések megfogalmazására került sor.

A Bkr. 21.§ (4) bekezdésében rögzített tanácsadói feladatok körében az iroda tevékenysége az ellenőrzött szervek működése eredményességének növelésére, a belső kontrollrendszerek javítására, a belső szabályzatok tartalmának felülvizsgálatára irányult. Az iroda munkatársai tanácsadás keretében látták el a kockázatkezelési és szabályzatkezelési rendszerek koordinálását és jogszabályokhoz való igazítását.

A 2013-ban végzett ellenőrzések tapasztalatainak összegezése, az írásos jelentések és az egyéb ellenőrzési dokumentációk tartalma alapján megállapítható, hogy a Belső Ellenőrzési Iroda a beszámolási időszakban a vizsgált folyamatokkal kapcsolatban olyan megállapításokat, következtetéseket és javaslatokat fogalmazott meg és terjesztett a hivatal vezetése felé, amelyek alkalmasak a vezetői döntések megalapozására.

Önkormányzatunknál az Áht. 70.§ szerinti belső ellenőrzési feladatokat önálló szervezeti egység keretében 2 fő, Oderszkyné Miczkó Erika belső ellenőr és Tóth Attila irodavezető látta el a jegyző közvetlen irányítása alatt.

Az irodavezető és a belső ellenőr rendelkezik a Bkr. 24.§ (2) bekezdésében meghatározott képzettségi követelményekkel és a szükséges készségekkel, szakmai kompetenciákkal, valamint tapasztalattal. Mindkét köztisztviselő rendelkezik az Áht. 70.§ (4) bekezdésében meghatározott engedéllyel, amely kizárólagos feltétele a tevékenység ellátásának.

A jegyző betartotta a Bkr. 19.§ (1) bekezdésének előírásait a belső ellenőrök funkcionális függetlenségének vonatkozásában azzal, hogy önállóságot biztosított az éves ellenőrzési terv kidolgozásában, a kockázatelemzési módszerek alkalmazásában az ellenőrzési programok elkészítésében, az ellenőrzési módszerek kiválasztásában, és az ellenőrzési jelentések összeállításában.

A Belső Ellenőrzési Iroda az államháztartási belső ellenőrzési standardokkal való objektív összehasonlítás alapján teljesítette az Áht.70. § (2) bekezdésében meghatározott bizonyosságot adó és tanácsadó tevékenységét. Ennek keretében a hatáskörébe és az illetékességébe tartozó területeken és gazdálkodó szervezeteknél vizsgálta a jogszabályoknak és a belső szabályzatoknak való megfelelést, a tervezést, a gazdálkodást, és a közfeladatok ellátását ellenőrizve megállapításokat és javaslatokat fogalmazott meg a vezetés számára.

Kérem, hogy a Képviselő-testület az előterjesztés mellékletében található *Éves összefoglaló ellenőrzési jelentést* a 2013. évi belső ellenőrzési tevékenységről hagyja jóvá.

Melléklet: Éves Összefoglaló Ellenőrzési Jelentés a 2013. évi belső ellenőrzési tevékenységről.

Határozati javaslat a Pénzügyi Ellenőrző Bizottság részére:

A határozathozatal egyszerű szótöbbséggel történik az SzMSz 60. § és 37.§ (1) bekezdése alapján.

A határozathozatal nyílt szavazással történik az SzMSz 38.§ (1) bekezdése és 60. § alapján.


Budaörs Város Önkormányzat Képviselő-testülete Pénzügyi Ellenőrző Bizottsága javasolja a Képviselő-testületnek, hogy Budaörs Város Önkormányzata belső ellenőrzésére vonatkozó 2013. éves Összefoglaló Ellenőrzési Jelentést az előterjesztés *melléklete* szerint hagyja jóvá.


Határozati javaslat a Képviselő-testület részére:

Budaörs Város Önkormányzat Képviselő-testülete jóváhagyja Budaörs Város Önkormányzata belső ellenőrzésére vonatkozó 2013. éves Összefoglaló Ellenőrzési Jelentést az előterjesztés *melléklete* szerint.

A határozathozatalhoz az SzMSz 37. § (1) bekezdése és a 38.§ (1) bekezdése alapján egyszerű szótöbbség és nyílt szavazás szükséges.

Budaörs, 2014. március 31.


Wittinghoff Tamás
polgármester

2014. MÁJ 07. 

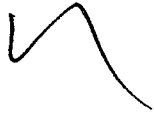
Az előterjesztést készítette: Belső Ellenőrzési Iroda

Oderszkyné Miczkó Erika

Tóth Attila *Tóth Attila*

irodavezető

Kabinet Iroda:



Törvényességi felügyelet: Jegyzői Iroda



dr. Bocsi István jegyző:



 <p>Budaörs Város Önkormányzata</p>	<p>BUDAÖRSI POLGÁRMESTERI HIVATAL BELSŐ ELLENŐRZÉSI IRODA 2040 Budaörs, Szabadság út 134. www.budaors.hu <u>toth.attila@budaors.hu</u> <u>oderszky.miczko.erika@budaors.hu</u></p>
Üi.szám:	Tel.: 06-23/447-886, FAX: 06-23/447-963

Jóváhagyom:


dr. Böcsi István

ÉVES ÖSSZEFOGLALÓ ELLENŐRZÉSI JELENTÉS
BUDAÖRS VÁROS ÖNKORMÁNYZAT
A 2013. ÉVI BELSŐ ELLENŐRZÉSI TEVÉKENYSÉGÉRŐL

 Budaörs Város Önkormányzata	BUDAÖRSI POLGÁRMESTERI HIVATAL BELSŐ ELLENŐRZÉSI IRODA 2040 Budaörs, Szabadság út 134. www.budaors.hu , toth.attila@budaors.hu oderszky.miczko.erika@budaors.hu
Ügyiratszám: XXII/ /2014.	Tel.: 06-23/447-886, FAX: 06-23/447-963

ÉVES ÖSSZEFOGLALÓ ELLENŐRZÉSI JELENTÉS
BUDAÖRS VÁROS ÖNKORMÁNYZAT
A 2013. ÉVI BELSŐ ELLENŐRZÉSI TEVÉKENYSÉGÉRŐL.

VEZETŐI ÖSSZEFOGLALÓ

A 2013. évi pénzügyi- gazdasági belső ellenőrzéseket a költségvetési szervek belső kontrollrendszeréről és belső ellenőrzéséről szóló 370/2011. (XII.31.) korm. rendelet (Bkr.) rendelkezései szerint hajtotta végre a Polgármesteri Hivatal Belső Ellenőrzési Irodája. Az iroda a Képviselő-testület 464/2012. (XI.07.) ÖKT számú határozatában elfogadott az Önkormányzat 2013. évi belső ellenőrzési tervében szereplő különböző típusú ellenőrzéseket a nemzetközi és a hazai belső ellenőrzési standardok szerint bonyolította le.

Az ellenőrzések végrehajtásának rendjét a Bkr. szerint alakította ki a belső ellenőrzési szervezeti egység a Polgármesteri Hivatal Belső Ellenőrzési Kézikönyvében. A tárgyévben végrehajtott ellenőrzések tartalmát és módszerét determinálta a jogszabály sajátos szerkezete, amely fogalmilag a belső kontrollrendszer részeként határozza meg a belső ellenőrzést. Funkciójában azonban a jogszabály a belső ellenőrzést továbbra is önálló független tevékenységként nevesíti.

A belső ellenőrzés magasabb szintű jogszabályi meghatározottságát az államháztartásról szóló 2011. évi CXCV törvény (Áht.) 70.§ alapozza meg. Az éves ellenőrzési terv gyakorlati megvalósítása során fokozott figyelmet kellett fordítani a belső ellenőrzés belső kontrollrendszerben betöltött szerepének és a belső kontrollrendszer fejlesztésére irányuló tanácsadó tevékenységének szükség szerinti különválasztására, illetőleg szakmai összhangjának megteremtésére. A két terület közötti összefüggés és kapcsolatrendszer arányainak kialakítására a jogszabályi meghatározások hagyományostól erősebb megengedő jellege miatt volt szükség.

A Bkr. értelmező rendelkezései között a belső ellenőrzés definíciójában az a meghatározás szerepel, hogy a belső ellenőrzés független, tárgyilagos, bizonyosságot adó és tanácsadó tevékenység, melynek kiemelt célja, hogy fejlessze és növelje az ellenőrzött szervezetek

eredményességét és ugyanakkor értékelje az adott szervezet belső kontrollrendszerének hatékonyságát. A jogszabályokban rögzített elméleti probléma megoldására a Belső Ellenőrzési Iroda azt a módszert dolgozta ki, hogy különválasztotta a bizonyosságot adó tevékenységeket a tanácsadó tevékenységektől.

A Bkr. 21.§ (2) bekezdésében meghatározott bizonyosságot adó tevékenységek körében – a Képviselő-testület által elfogadott tervhez igazodva – a Belső Ellenőrzési Iroda elemezte, vizsgálta és értékelte a belső kontrollrendszerek kiépítésének, működésének jogszabályoknak és szabályzatoknak való megfelelését. A bizonyosságot adó tevékenység keretében vizsgálta az iroda a rendelkezésre álló erőforrásokkal való gazdálkodást, értékelte az önkormányzati vagyoni megóvásának és gyarapításának szabályszerűségét és színvonalát, valamint elemezte az elszámolások megfelelőségét és egyes ellenőrzéseknél a beszámolók valódiságát.

Minőségi változást jelentett a bizonyosságot adó tevékenységben, hogy a Bkr. szerint elsőbbséget élveztek a kockázati tényezők feltárásával és a kezelésükre kidolgozott válaszreakciók értékelésével kapcsolatos feladatok. A belső kontrollrendszerek javításával, továbbfejlesztésével kapcsolatban valamennyi ellenőrzés összefoglalójában megállapítások és következtetések megfogalmazására került sor.

A Bkr. 21.§ (4) bekezdésében rögzített tanácsadói feladatok körében az iroda tevékenysége az ellenőrzött szervek működése eredményességének növelésére, a belső kontrollrendszerek javítására, a belső szabályzatok tartalmának felülvizsgálatára irányult. Az iroda munkatársai tanácsadás keretében látták el a kockázatkezelési és szabályzatkezelési rendszerek koordinálását és jogszabályokhoz való igazítását.

Az Áht. végrehajtásáról szóló 368/2011. (XII.31.) korm. rendelet (Ávr.) alkalmazásához hasonlóan azonnali problémamegoldást igénylő konkrét gyakorlati feladatokat indukált a 2013. január előtt önkormányzati irányítás alá tartozó közoktatási (jelenleg köznevelési) intézmények állami fenntartásba adásával egyidejűleg keletkezett működtetési feladatok végrehajtása. A Belső Ellenőrzési Iroda a jogszabályi rendelkezések helyes interpretációjának megvalósításában folyamatosan közreműködött az Önkormányzat és a Polgármesteri Hivatal illetékes lebonyolító szerveivel.

A 2013-ban végzett ellenőrzések tapasztalatainak összegezése, az írásos jelentések és az egyéb ellenőrzési dokumentációk tartalma alapján megállapítható, hogy a Belső Ellenőrzési Iroda a beszámolási időszakban a vizsgált folyamatokkal kapcsolatban olyan megállapításokat, következtetéseket és javaslatokat fogalmazott meg és terjesztett a hivatal vezetése felé, amelyek alkalmasak a vezetői döntések megalapozására.

Az ellenőrzési jelentésekben megfogalmazott konklúziók elegendő információkat tartalmaznak a hiányosságok megszüntetésére, valamint a kockázati tényezők negatív hatásának mérséklésére irányuló intézkedések elrendelésére. A belső ellenőrzési tevékenység 2013-ban is az irányítási rendszer eszközeként funkcionált és érdemi támogatást nyújtott a vezetés részére a Polgármesteri Hivatal, valamint az Önkormányzat fenntartása alá tartozó költségvetési szervek szabályozott és szabályszerű működése, valamint gazdálkodása feltételrendszerének megerősítése érdekében.

Az ellenőrzés a rendelkezésre álló eszközrendszerrel preventív és utólagos beavatkozásra épülő módszerekkel egyaránt segítette az ellenőrzött szervezeteket a jogszabályok értelmezésében és a 2013-ban is permanensen változó, az államháztartás szervezeteivel összefüggő jogforrások gyakorlati alkalmazásában. A folyamatos és a szakmailag egymásra épülő, kiszámítható módszerekkel dolgozó, következetes ellenőrzések mellett feltárásra

kerültek olyan kockázati tényezők, amelyek indokolják a rendszerszemléletű és a vizsgált szervezetek valamennyi alrendszerére kiterjedő pénzügyi, szabályszerűségi és teljesítmény ellenőrzések rendszerességének fenntartását és hatékonyságának további erősítését.

I. A BELSŐ ELLENŐRZÉS ÁLTAL VÉGZETT TEVÉKENYSÉG BEMUTATÁSA ÖNÉRTÉKELEÉS ALAPJÁN [Bkr. 48.§ a) pont]

1. Az ellenőrzési tervben foglalt feladatok teljesítésének értékelése. [Bkr. 48.§ a) pont]

1.1. A tárgyévre vonatkozó éves ellenőrzési terv teljesítése, az ellenőrzések összesítése.

Az önkormányzat 2013. évi belső ellenőrzési tervét a Bkr. 29. § és 31. § alapján állítottuk össze. A terv tartalmazza a Bkr. 31.§ (4) bekezdésében felsorolt tartalmi elemeket. A tervezés során prioritást kapott a kockázatelemzés, melyet a hivatal Belső Ellenőrzési Kézikönyvében részletezett módszer alapján végeztünk el.

A Képviselő-testület által elfogadott éves ellenőrzési terv két rendszerellenőrzést, négy szabályszerűségi ellenőrzést és négy pénzügyi ellenőrzést tartalmazott. A tárgyévben valamennyi tervezett feladatot teljesítette a Belső Ellenőrzési Iroda a jóváhagyott ütemezés szerint. A terv módosítására nem került sor.

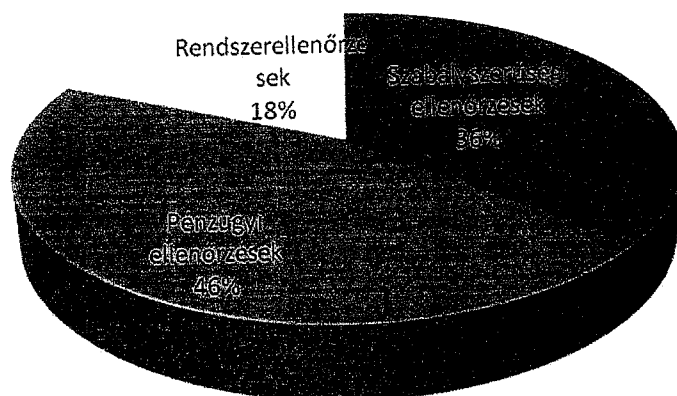
A terv szerinti ellenőrzések típusonkénti megoszlását a következő táblázat összegezi:

Sorszám	Ellenőrzés típusa	Ellenőrzött szervezet	Ellenőrzés tárgya
1.	Rendszerellenőrzés	Bercsényi Zsuzsanna Városi Könyvtár	Működési és gazdálkodási rendszer, belső eljárásrendek és egyéb alrendszerek
2.	Szabályszerűségi - pénzügyi ellenőrzés	Bleyer Jakab Helytörténeti Gyűjtemény, Heimatmuseum	Számviteli rendszer megbízhatósága
3.	Pénzügyi-szabályszerűségi ellenőrzés	Budaörsi Városfejlesztő Kft.	Belső eljárásrendek, támogatási szerződések
4.	Pénzügyi-szabályszerűségi ellenőrzés	Budaörsi Településgazdálkodási Kft. BTG.	Támogatási szerződések megállapodások, számviteli bizonylatok
5.	Pénzügyi ellenőrzés	Polgármesteri Hivatal (önállóan működő óvodák)	Az óvodákra vonatkozó számviteli információs rendszer, számviteli bizonylatok
6.	Pénzügyi ellenőrzés	Polgármesteri Hivatal (állami fenntartású iskolák működési kiadásai)	A működtetési kiadással kapcsolatos pénzügyi és számviteli bizonylatok
7.	Pénzügyi ellenőrzés	Polgármesteri Hivatal	A leltárral kapcsolatos dokumentációk
8.	Szabályszerűségi ellenőrzés	Budaörsi Játékszín	Megbízási, vállalkozási, szolgáltatási, egyéb szerződések
9.	Szabályszerűségi ellenőrzés	Polgármesteri Hivatal	Bérgazdálkodással kapcsolatos személyi anyagok és könyvelési bizonylatok
10.	Szabályszerűségi ellenőrzés	Ispánki Vendégház	Leltárak és eszköznyilvántartások

Terven felüli ellenőrzésre egy témakörben került sor. Külső szakértő bevonásával ellenőrzésre került a Budaörsön működő nemzetiségi önkormányzatoknak nyújtott önkormányzati támogatások felhasználásának szabályszerűsége.

A 11 lebonyolított ellenőrzés típusonkénti megoszlását a következő ábra szemlélteti:

Az ellenőrzések megoszlása típusonként 2013.



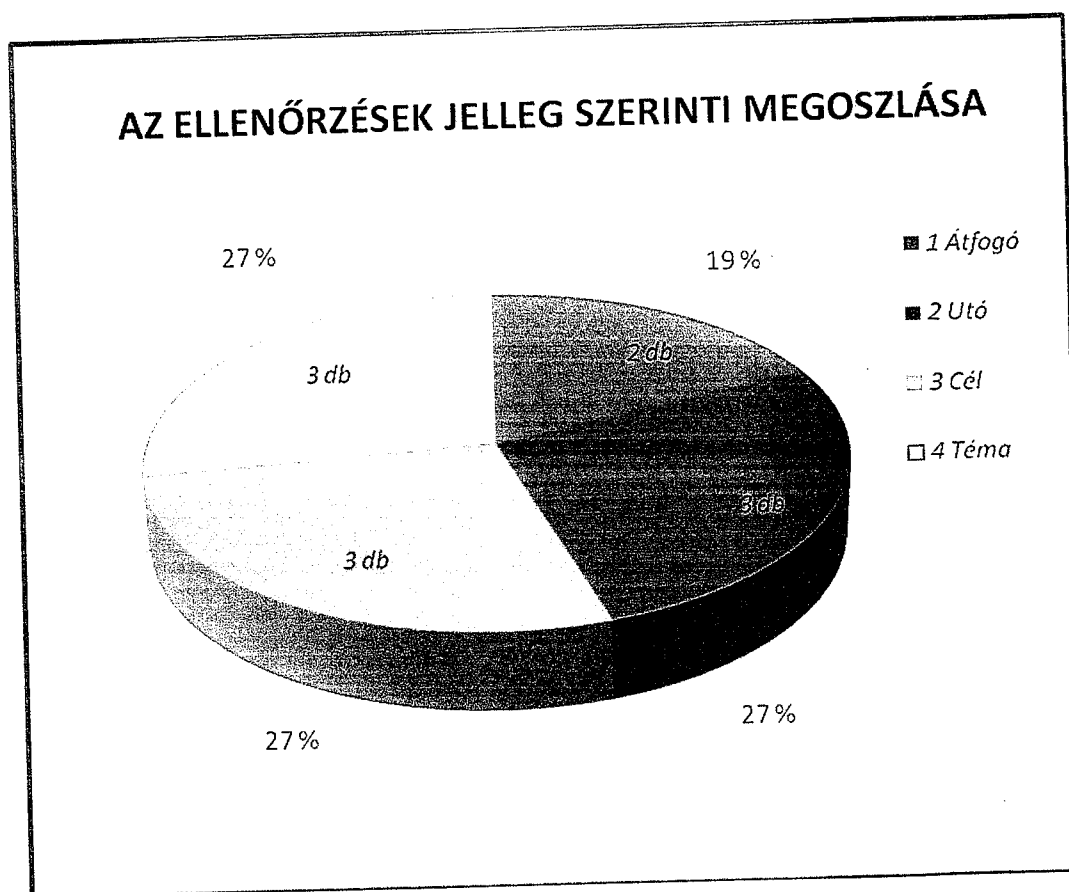
A 2013. évi ellenőrzések tervezésekor a Bkr. 31.§ (3) bekezdése alapján az előzetes kockázatelemzés folyamán magas kockázatúnak minősített gazdálkodási folyamatokat, területeket, illetőleg az összesített kockázat alapján magas kategóriába sorolt költségvetési intézményeket és szervezeti egységeket állítottuk a terv fókuszába. A helyszíni ellenőrzések és az utómunkálatok tapasztalatai igazolták az előzetes felmérések rangsorolását. A vizsgált gazdálkodási főfolyamatok az ellenőrzött szervezeti egységek vagy intézmények többségében tényleges működési vagy gazdálkodási kockázati tényezőket jelentettek. Az egymásra épülő és azonos módszereket alkalmazó vizsgálatok 2013-ban már magukban foglalták a folyamatos kockázat megelőzési metodikát.

A beszámolási időszakban az év elejétől hatályba lépett, az államháztartás szervezeteinek működését meghatározó mértékben befolyásoló jogszabályváltozások a gyakorlatban egész évben éreztették hatásukat. Az ellenőrzések egy részében ezért már megelőző vagy korrekciós jelleggel szükséges volt beavatkozni egyes folyamatokba a jogszerűség permanens biztosítása érdekében. Az említett, generális változást okozó jogszabályok közül különös figyelmet kellett fordítani a nemzeti köznevelésről szóló törvény végrehajtásáról szóló kormányrendelet, valamint a köznevelési feladatot ellátó egyes önkormányzati fenntartású intézmények állami fenntartásba vételéről szóló törvény hatásaira. A jogszabályok rendelkezései szerint az érintett köznevelési intézmények működtetésének ellátása önkormányzatunk hatáskörébe került. A meglehetősen bonyolult jogszabályi környezet és a jogalkalmazás kötelezettségének szűkös határideje ellenére a szakmailag összetett feladatot az önkormányzat nevében eljáró Polgármesteri Hivatal szervezeti egységei életszerűen és a törvényesség maradéktalan betartásával látták el.

A közszolgálati tisztviselőkről szóló 2011. évi CXCV törvény hatásainak elemzését a Polgármesteri Hivatal bér és létszámgazdálkodásának értékelésén keresztül mérte fel az ellenőrzés.

A bekövetkezés valószínűségén és a szervezetre gyakorolt hatás összehasonlító elemzésén alapuló kockázatelemzés sikerességét mutatja, hogy az önkormányzat önállóan működő és gazdálkodó költségvetési szerveiben megtartott rendszer, szabályszerűségi és pénzügyi ellenőrzések a működés és a gazdálkodás olyan kritikus pontjaira világították rá, amelyek – a feltárt hiányosságok felszámolásának hiányában – negatív hatást gyakorolhattak volna az intézményi gazdálkodás szabályszerűségére. Az ellenőrzési konklúziók és javaslatok segítségével sikerült a kockázati tényezők negatív hatásait mérsékelni vagy megszüntetni.

Az ellenőrzések kiterjedtsége szerint 2 átfogó, 3 téma, 3 utó és 3 céllenőrzést végeztünk, melyből 1 témavizsgálatot külső szakértő cég hajtott végre. Az ellenőrzések jellege szerinti megoszlását a következő ábra szemlélteti.



1.2. Az éves ellenőrzési tervben foglalt feladatok teljesítésének összefoglaló értékelése. vizsgálatonként (NGM útmutató szerinti részletezésben)

1.

Az ellenőrzött szerv, megnevezése:	Bleyer Jakab Helytörténeti Gyűjtemény, Heimatmuseum
Az ellenőrzés tárgya:	A számviteli rendszer megbízhatóságának vizsgálata
Az ellenőrzés célja:	Az ellenőrzés célja annak a megállapítása volt, hogy az intézmény számviteli információs rendszere milyen mértékben felel meg a számvitelről szóló 2000. évi

C. törvény (Sztv.) és az államháztartás szervei beszámolási és könyvvezetési kötelezettségeinek sajátosságairól szóló 249/2000. (XII.24.) kormányrendelet (Áhsz.) előírásainak.

Az ellenőrzés módszere: mintavételes dokumentumvizsgálat

Az ellenőrzés azonosítója (iktatószám): XXII/4/2013.

Jelentősebb megállapítások, javaslatok:

Az ellenőrzés megállapításai szerint az intézmény eleget tett az Sztv.14.§-ban és az Áhsz 8.§-ban előírt szabályozási kötelezettségeinek és elkészítették a jogszabályokban előírt:

- Számviteli Politikát,
- Eszközök és források értékelési szabályzatát,
- Eszközök és források leltárkészítési és leltározási szabályzatát,
- Pénzkezelési szabályzatot és az
- Önköltségszámítási szabályzatot

A szabályzatok általános jellemzői, hogy a jelenlegi átdolgozott formájukban megfelelő alapot nyújtanak a jogkövető számviteli és bizonylati rend kialakításához. Az Önköltségszámítási szabályzat korábbi ellenőrzés által észrevételezett hiányosságait az egyes kalkulációs tételekre kidolgozott költségszámításokkal korrigálták.

Az Sztv. 14.§ és 15.§-ban meghatározott számviteli alapelveket az operatív gazdálkodás műveleteinek elvégzése során betartották. A mérlegvalódiság elvét oly módon sikerült megvalósítani, hogy az egyes gazdasági eseményekről kiállították az Sztv. 165.§-ban előírt könyvviteli bizonylatokat. Értékelésük megfelel a törvényben előírt értékelési feltételeknek és a bizonylatok adatai megfelelnek a valóságnak. A mérlegtételeket szabályszerű leltározással támasztották alá.

Az intézmény végrehajtotta az Áhsz. 6.§ (1) bekezdésben előírt beszámolási kötelezettségét. A beszámoló készítése során összeállították annak valamennyi, az Áht. 11.§ (1) bekezdésében előírt részét. A könyvviteli mérleg, a pénzforgalmi jelentés, a pénzmaradvány kimutatás és kiegészítő melléklet szintaktikailag és szemantikailag egyaránt megfelel az előírásoknak. Az egyes részek logikai összefüggéseit megteremtették. Az intézmény az Áhsz.8.§ (1) bekezdésében előírt módosított teljesítés szemléletű nyilvántartást vezet, amelyet a költségvetési év végével lezár. Ily módon érvényesült a következetesség és a folytonosság számviteli alapelve.

A számviteli bizonylatok feldolgozási rendjének kialakításakor figyelembe vették az Áhsz. 51.§ (1) bekezdésében leírt követelményeket. Ennek alapján a bankszámlán keresztül lebonyolított pénzforgalomhoz kapcsolódó gazdasági események tartalmát néhány kivételtől eltekintve a bankszámlakivonat érkezését követően rögzítették a könyvekben. A készpénzforgalomhoz tartozó gazdasági műveleteket közvetlenül a pénzmozgással egyidejűleg könyvelték.

A bizonylati rendet alátámasztó felszereltség nem minden esetben felelt meg az Sztv. előírásainak. A gazdasági események számához és az ellenőrzésbe bevont minta nagyságrendjéhez viszonyítva relatíve magas azoknak az eseteknek a száma, amelyekben a kötelezettségvállalás valamely műveletének szabályszerűsége sérül.

A témával összefüggésben megállapítjuk, hogy néhány nagyobb összegű kifizetés esetében is előfordult, hogy az Sztv. 167.§ (1) bekezdés e) pontjában leírtakkal ellentétben a bizonylatolásból nem volt megállapítható a gazdasági művelet tartalmának leírása vagy megjelölése.

Javaslatok:

1. Az Önköltségszámítási szabályzatban az egyes kalkulációs tételekre állapítsák meg a fajlagos költséget (önköltséget).
2. A Gazdálkodási szabályzatban rögzítsék a kötelezettségvállalások eredeti dokumentációinak megnevezését.
3. Gazdálkodási szabályzatban kerüljön kijelölésre mindazon munkatársak neve, akik a teljesítésigazolást a valóságban az igazgató rendelkezése alapján végzik.
4. A kiadási bizonylatok kitöltésekor egy gazdasági művelet esetében lehetőség szerint ne legyen azonos a pénztáros, érvényesítő és a az ellenjegyző személye.
5. Valamennyi gazdasági műveletnél tartsák be a kötelezettségvállalás tevékenységi sorrendjét.
6. Minden 100.000.-Ft felüli kötelezettségvállalást foglaljanak írásba.
7. A bizonylatokhoz minden gazdasági esemény rögzítésénél csatolják az esemény valós tartalmát tanúsító feljegyzést vagy belső bizonylatot.
8. A pénzügyi ellenjegyzést az Ávr. 55.§ előírásai szerint minden kötelezettségvállalással kapcsolatban végezzék el a jogszabályban meghatározott módon.
9. A különböző jogcímen beszedett bevételekkel szemben kiadott nyugták egy másolati példányát szereljék be a könyvviteli bizonylatok közé.
10. A szigorú számadás alá eső nyomtatványok nyilvántartását rögzítsék belső szabályzatban és a gyakorlatban biztosítsák az elszámoltatás feltételrendszerét.

Az ellenőrzés időtartama: 2013.02.12-2013.03.07.

Intézkedési terv készítésének szükségessége: igen

Az ellenőrzést végezte: Oderszkyné Miczkó Erika irodavezető, Tóth Attila vizsgálatvezető

Az ellenőrzött szerv megnevezése: Budaörsi Játékszín
Az ellenőrzés tárgya: a külső foglalkoztatottak alkalmazása, vállalkozási és megbízási szerződések kifizetése, valamint a gazdálkodás szabályszerűségének ellenőrzése
Az ellenőrzés célja: annak megállapítása, hogy az intézmény 2012. évi, illetve 2013. I. negyedévi gazdálkodása mennyiben felel meg a jogszabályokban előírt, hatékonysági és gazdaságossági követelményeknek.
Az ellenőrzés módszere: mintavételes dokumentumvizsgálat, interjú és adatelemzési technikák
Az ellenőrzés azonosítója (iktatószám): XII/12/2013
<p>Jelentősebb megállapítások, javaslatok:</p> <p>A belső kontrollrendszer szabályozását csak részlegesen oldották meg. Az egyes elemek között nem teremtettek koherenciát, sőt egyes részegységek (monitoring rendszer, kontrolltevékenységek) rendező elveit ki sem alakították. A kontrolltevékenységek szakszerűtlen működtetése az operatív gazdálkodás lebonyolításában, annak biztonságát súlyosan veszélyeztető kockázati kritériumként nyilvánult meg.</p> <p>A külső foglalkoztatottakkal kötött megbízási és vállalkozási szerződések pénzügyi ellenjegyzéseinek és teljesítés-igazolásainál tapasztalt hiányosságainak száma a compliance (megfelelőségi) vizsgálatok követelményrendszerében előírt tolerancia határt olyan mértékben haladta meg, hogy a terület kockázati minősítése a legmagasabb fokozatba került.</p> <p>A legsúlyosabb, és sorozatosan előforduló jogszabálysértés az Áht. 37 §-ban és az Ávr. 57 §-ban előírt kogens követelményekkel ellentétes gyakorlatban nyilvánult meg. Következésképpen megghiúsult a pénzügyi ellenjegyzések és a teljesítésigazolások szabályszerű teljesítése a kiválasztott mintában szereplő tételek jelentős hányadában.</p> <p>A jogszabályi szakaszok előírásaival ellentétben a kötelezettségvállalások dokumentumait rendszeresen a pénzügyi ellenjegyzés előtt írta alá a művelet végrehajtására jogosult vezető. <i>A gazdálkodás biztonságát az intézmény által követett gyakorlat azért veszélyeztette, mert a gyakoriság kiterjedtsége miatt a Játékszín potenciálisan bármikor elveszíthette volna a fizetőképességét.</i> A fedezet rendelkezésre állásának ellenőrizetlensége ugyanis előidézheti a likviditási helyzet megrendülését. Az intézmény beszámolójának kiegészítő mellékletéből származtatott likviditási mutatók alátámasztják állításainkat.</p> <p>Az engedélyezési, jóváhagyási kontrollok alacsony színvonalú működésének másik gyakorlati megjelenési formája, a teljesítésigazolások szabálytalan végrehajtása, vagy elhagyása. Az Áht. 38 § (1) bekezdése és az Ávr. 57 § (1) bekezdése rögzíti a teljesítés igazolásával kapcsolatos előírásokat. <i>A gazdálkodás szabályszerűségére negatív hatást gyakorló esetek száma ennél a műveletnél is meghaladja a megfelelőségi kontrollok tűréshatárát.</i></p> <p>A szabálytalan teljesítés-igazolások miatt számos – a színház működése szempontjából egyébként kiemelkedően fontos - tevékenység szerződésszerű végrehajtásának ténye nem igazolható, nem ellenőrizhető. Az előfordulási gyakoriság különösen magas, a humán marketing tevékenységen belüli Public Relations (közönségkapcsolatok), szervezési és reklámtevékenységek, valamint a külső tanácsadói szerződések teljesítés-igazolásainál.</p> <p>A Játékszín 2012. évi pénzügyi helyzetét tényszerűen a likviditási mutató két fokozatával</p>

szemléltetjük. A forgóeszközök és a rövid lejáratú kötelezettségek viszonyát reprezentáló I. fokozatú likviditási ráta a 2012. december 31.-i könyvviteli mérleg adataiból számítva 49,31 %, amely a felét sem éri el a közgazdaságilag elfogadható mértéknek. A mutató azt fejezi ki, hogy a szervezet a mérlegben szereplő rövid lejáratú kötelezettségeit forgóeszközeiből (Készletek, Követelések, Értékpapírok, Pénzeszközök) tudja-e, s ha igen, milyen mértékben finanszírozni. A fizetőképesség nyilvánvalóan akkor áll fenn, ha a mutató értéke legalább 1. (100 %)

A likviditási gyorsráta (II. fokozat) még plasztikusabban jeleníti meg a rövid lejáratú finanszírozási képességet, mivel a rövid lejáratú kötelezettségek teljesítéséhez csak az azonnal mobilizálható pénzeszközöket veszi számításba. A gyorsráta mértéke 21,48 % 2012. december 31-n, amely figyelembe véve a követelésállomány relatív behajthatatlanságát, meglehetősen aggályos. A 2011. december 31-i állapothoz viszonyítva mindkét mutató értéke exponenciálisan csökkent. Hasonlóan kedvezőtlen a hitelfedezeti mutató értéke (27,83 %), amely a követelésállomány és a rövid lejáratú kötelezettségek viszonyát mutatja be.

Az intézmény kedvezőtlen likviditási helyzetét a nézőszám csökkenése, az ebből származó bevételek kiesése, valamint a nézőszámmal közvetlenül összefüggő társasági és osztalékadó támogatás visszaesése okozta. A jegybevételek volumenének csökkenése a nézőszám visszaesésén kívül összefügg a jutalékfizetéssel és a meglehetősen hektikus jegyértékesítési gyakorlattal, amely számos kedvezményt tartalmaz. A jutalékok és kedvezmények együttes hatásának eredményét a Játékszín működésére az intézmény nyilvántartási rendszere alapján a hazai belső ellenőrzési standardokban szereplő eszközrendszerek egyikével sem lehet objektíven számszerűsíteni.

Az időben elhúzódozó, de realizálódott ÁFA visszatérítések, a Tao támogatások beérkezése, illetőleg az átmeneti önkormányzati tranzakció stabilizálta az intézmény likviditási helyzetét 2013. elejére, s kötelezettségeiket rendezni tudták.

Összességében a Játékszín 2012. évi gazdálkodásában tényszerűen megjelenő és dokumentumokkal hitelesen alátámasztható hiányosságok, kritikus pontok és kockázati tényezők a következő részterületeken keletkeztek.

- *A belső kontrollrendszeren belül:*
 - a) kontrollkörnyezet (humán erőforrás gazdálkodás, szervezeti struktúra, munkakultúra, belső PR)
 - b) kontrolltevékenységek (pénzügyi ellenjegyzés, teljesítésigazolás)
 - c) információ - és kommunikáció (visszacsatolások hiánya)
 - d) monitoring rendszer (kontrolltevékenységek nyomon követése)
 - e) kockázatkezelés (elemzések és válaszreakciók hiánya)
- *Leltározási tevékenység*
- *Selejtezési tevékenység*
- *Financiális helyzet*

A megállapított hiányosságok az Institute of Internal Auditors (Belső Ellenőrök Nemzetközi Szervezete), az Intosai (Számvevőszékek Nemzetközi Szakmai Szervezete) valamint a hazai belső ellenőrzési standardok besorolási normái szerint nem haladják meg a *súlyos pénzügyi fegyelemsértés* kategóriáit.

A jogszabályellenes pénzügyi magatartás elsődlegesen az engedélyezési és jóváhagyási

kontrollokra terjed ki, az egyéb pénzügyi és számviteli műveletek végrehajtása (tervezés, beszámoló készítés, stb.) az ellenőrzés által vizsgált területeken jogkövető.

A kontrolltevékenységekben, illetőleg tágabb értelmezésben a komplex belső kontrollrendszer funkcionálásában feltárt pénzügyi és törvényi megfelelést, valamint a működési hatékonyság megvalósulását akadályozó, vezetői tevékenységhez köthető hiányosságok azonban *felelősségi záradék kibocsátását*, hitelt érdemlően megalapozták.

A Budaörsi Játékszín 2012. évi beszámolójához csatolt *1. számú melléklet a 370/2011. (XII. 31.) kormányrendelet*hez egy vezetői nyilatkozatot tartalmaz, amelyben az intézmény vezetője kijelentette, hogy a szervezeten belül jól körülhatárolt volt a felelősségi körök meghatározása, működtetése, a vezetők a szervezet minden szintjén tisztában voltak a célokkal, és az azok elérését segítő eszközökkel, annak érdekében, hogy végre tudják hajtani a kitűzött feladatokat és értékelni tudják az elért eredményeket. Az ellenőrzés tapasztalatai alapján ezek a követelmények csak részben teljesültek a vezetői kultúra vonatkozásában, különös tekintettel a művészeti vezető és a gazdasági vezető között kialakult a munkavégzés hatékonyságát, eredményességét és szabályszerűségét negatívan befolyásoló diszharmonióra.

A Játékszín szakmai és gazdálkodási tevékenysége komplex és széles skálán mozgó kritériumrendszer szerinti értékeléséhez hozzátartozik az a tény is, hogy - a megállapított súlyos pénzügyi fegyelemsértések és mulasztások ellenére - az elkötelezett szakmai tevékenység eredményeként a színházat kiemelt kategóriába sorolták be, és költségvetésben megállapított feladatait végrehajtotta.

Javaslatok:

1. Szükséges a belső kontrollrendszer szabályozását áttekinteni. Ajánlott Belső Kontroll Kézikönyv elkészítése. A rendszerhez kapcsolódó szabályzatokat ki kell egészíteni a szakmai folyamatokra vonatkozó előírásokkal. Ajánlott az információs és kommunikációs -, valamint a monitoring rendszerrendező elveinek írásba foglalása.
2. A kontrolltevékenység részeként minden működési és gazdálkodási tevékenységre vonatkozóan biztosítani kell a folyamatba épített, előzetes, utólagos és vezetői ellenőrzést. (FEUVE)
3. A kötelezettségvállalás/szerződéskötés során tartsák be az államháztartási törvény és a végrehajtására kiadott Korm. Rendelet előírásait, melyek szerint a kötelezettségvállalást minden esetben előzze meg a pénzügyi ellenjegyzés.
4. Be kell tartani a kifizetések során a jogszabályok előírásait, kifizetést elrendelni kiadási előirányzat terhére kizárólag teljesítésigazolást követően lehet, továbbá a pénzügyi műveleteket a jogszabályok által meghatározott sorrendben és módon kell elvégezni.
5. A leltározásnál be kell tartani a Leltározási Szabályzatban előírtakat, valamint az Ahsz: 37 § -ban előírt követelményeket. A leltáreltéréseket tételesen meg kell állapítani, és el kell készíteni a leltárkiértékelést tartalmazó jegyzőkönyvet.
6. A selejtezésnél be kell tartani a Felesleges Vagyontárgyak Hasznosításának és Selejtezésének szabályzatában foglaltakat. A selejtezésről jegyzőkönyvet kell készíteni, amelyben szükséges a selejtezés valamennyi fontos mozzanatát rögzíteni (például a selejtezési bizottság megnevezése, a selejtezett eszközök felsorolása, a

megsemmisítés módját)

7. Az előadások díszleteiről és a szükséges kellékekről, analitikus nyilvántartást vezessenek, amely alapjául szolgál az esetleges elszámolásnak, illetve selejtezésnek.
8. A jegyelszámolás során be kell tartani a számviteli törvény bruttó elszámolás alapelvét. (Sztv. 15 § (9) bekezdés)
9. Javítsák ki a Gazdálkodási szabályzatban található formai hiányosságokat (jogszályi hivatkozás, kijelölés elrendelője, utalvány ellenjegyzésének törlése)
10. A teljesítésigazolásokat kizárólag az Ávr. 57 § (1) bekezdésének előírásai szerint okmányok alapján szabad foganatosítani.
11. Figyelmet kell fordítani a teljesítésigazolások Ávr. 57 § (3) bekezdésben előírt módon történő teljesítésére.
12. A kötelezettségvállalások nyilvántartásának vezetésénél igazodjanak az Ávr. 56 § (1) bekezdésében előírt tartalomhoz.
13. A külső szolgáltatókkal kötött szerződésekben a szerződéses feltételek között minden esetben kössenek ki olyan garanciális elemeket, amelyek biztosítják a teljesítés igazolására jogosult számára az írásos dokumentációk rendelkezésre állását.
14. Aktualizálják a munkaköri leírásokat, különös tekintettel a kötelezettségvállalással és a belső kontrollrendszerrel kapcsolatos feladatok rögzítésére.
15. Javasoljuk az intézmény jegyértékesítési gyakorlatának teljes körű felülvizsgálatát és a jutalékrendszer hatásainak előzetes vizsgálatát.
16. A jövőben folyamatosan vezessék a jelenléti íveket, mivel az intézmény közalkalmazottjai számára a jelenléti ív az illetmény kifizetés alapdokumentuma.
17. Szüntessék meg azokat a folyamatos munkavégzésre irányuló megbízási szerződéseket, amelyek a burkolt foglalkoztatás alapos gyanúját feltételezik. A jövőben ne kössenek ilyen szerződéseket.
18. A gyakorlatban is alakítsák ki a kockázatkezelési rendszert, amely alkalmas a gazdálkodási kockázatok megelőző jelleggel történő feltárására, és a kockázatok negatív hatásainak mérséklésére. (likviditás)
19. A gyakorlatban is működtessék a szabálytalanság kezelési rendszert, a különböző súlyú szabálytalanságok racionális megkülönböztetésével és a szabálytalansági jelentések folyamatos értékelésével és nyomon követésével.
20. Alakítsák ki a vertikális és horizontális információs- és kommunikációs rendszert az intézményi sajátosságok figyelembe vételével, és következetesen működtessék az intézmény működése és gazdálkodása szempontjából lényeges információk interaktív áramoltatása érdekében.
21. Szerkesszenek olyan Játékszín gazdálkodási sajátosságainak megfelelő működési cash-flow táblázatot, amely alkalmas az intézmény likviditási helyzetének legalább

dekádonkénti követésére.

22. Dolgozzák át az intézmény önköltség-számítási szabályzatát oly módon, hogy az foglalja magába az elő- és utókalkulációs számítási módszereket egyaránt. Konkrétan dolgozzák ki a kalkulációs egységeket, és a tényleges önköltség számítására alkalmas vetítési alapokat.

Az ellenőrzés időtartama: 2013. május 2- 2013. június 21.

Intézkedési terv készítésének szükségessége: igen

Az ellenőrzést végezte: Oderszkyne Miczkó Erika belső ellenőr, Tóth Attila vizsgálatvezető

3.

Az ellenőrzött szerv megnevezése: Budaörsi Polgármesteri Hivatal

Az ellenőrzés tárgya: Budaörsi Önkormányzat 2012. december 31-i fordulónappal elvégzett leltározási tevékenység

Az ellenőrzés célja:

Annak megállapítása, hogy az Önkormányzat és a Polgármesteri Hivatal leltározási tevékenysége megfelel-e a hatályos jogszabályoknak.

Az ellenőrzés módszere: tételes dokumentumvizsgálat

Ellenőrzés azonosítója (iktatószám): XXII/9/2013.

Jelentősebb megállapítások, javaslatok:

A 249/2000 (XII. 24.) korm. rendelet 37.§-ban megfogalmazott rendelkezést figyelembe véve a Polgármesteri Hivatal elkészítette és hatályba helyezte Leltárkészítési és leltározási szabályzatát. A hatályba lépés időpontja 2012. február 29. Ezzel egyidejűleg az Áhsz. 8 § (4) bekezdés b) pontja alapján a hivatal elkészítette az Eszközök és Források Értékelésének Szabályzatát, melynek hatályba lépése ugyancsak 2012. február 29. Jelen ellenőrzés az Sztv., az Áhsz. és a két hivatali szabályzat alapján – melyeket kiterjesztettek az önkormányzatra is – értékelte a két szervezet 2012. december 31-i fordulónappal végrehajtott leltározási tevékenységét.

A leltározási szabályzat szerinti az eszközök közvetlen mennyiségi felvétellel történő leltározását 2011. december 31-i fordulónappal hajtották végre, így a jelen ellenőrzés tárgyát képező tevékenységet az eszközök és a források esetében egyaránt a nyilvántartásokkal történő egyeztetés módszerével végezték el.

A leltározás tartalmi feladataival kapcsolatosan összegezõ értékelésünk azt a tényt rögzíti hitelt érdemlõ bizonyítékokkal alátámasztva, hogy a mérlegtételek leltározással való alátámasztása megfelelt a jogszabályokban leírt követelményeknek, és biztosította az Sztv.-ben és az Áhsz.-ben leírt kiemelt számvetési alapelv, a mérlegvalódiság érvényesítését.

A befektetett eszközök közül az immateriális javak, a tárgyi eszközök és a befektetett pénzügyi eszközök leltározása teljes körűen megtörtént, és a könyvviteli mérlegbe azok az értékek kerültek, amelyeket a jogszabályok és a hivatali szabályzatok előírnak. Az önkormányzati szintű összevont mérleg az immateriális javakat, a tárgyi eszközöket, az üzemeltetésre, kezelésre átadott eszközöket az előírásoknak megfelelően nettó értékben tartalmazza.

A befektetett pénzügyi eszközök, a készletek, a követelések, az értékpapírok, a

pénzeszközök, az egyéb aktív és egyéb passzív elszámolások könyvszerinti értéken szerepelnek. Az Önkormányzatnál és a Polgármesteri Hivatalnál a vásárolt anyagokat nem veszik készletre, ezek közvetlen felhasználásként költségként elszámolásra kerülnek. Ugyancsak könyv szerinti értéken szerepel a mérlegben a forrás oldalon a saját tőke és a tartalékok állománya.

A hosszú lejáratú kötelezettségek állományát az önkormányzat mérlegében a beruházási és fejlesztési hitelek képezik. Az Euro és CHF alapú beruházási hitelek értékelését az Eszközök és Források Értékelési Szabályzata szerint az MNB középárfolyamon végezték el, melynek következtében árfolyamvesztés keletkezett. Az értékelés módszere megfelelt a számviteli előírásoknak. A könyvviteli mérleg felülvizsgálata során az önkormányzat könyvvizsgálója 3816 e Ft a mérleg főösszegét csökkentő auditálási eltérést állapított meg, melynek következtében a mérleg főösszegében szereplő 46.536.247 e Ft. 46.532.431 e Ft-ra módosult.

Az egyes eszköz és forráscsoportok leltározásához, valamint ezek kiértékeléséhez a szükséges eredeti dokumentációkat teljes körűen beszerezték, a Polgármesteri Hivatal által vezetett nyilvántartások hitelesek, így a tevékenység megfelelt a rendeltetésének. A rendelkezésre álló könyvviteli mérlegből és az ezek tételeit alátámasztó leltárakból az önkormányzat vagyona az adott státuszban hitelt érdemlően megállapítható.

Javaslatok:

1. Az összesítő jegyzőkönyvet pótló záradékok formai kellékeit ki kell egészíteni az adott eszköz vagy forráscsoport megnevezésével, a szervezet nevének feltüntetésével, dokumentum elkészítésének pontos időpontjával és a leltározási részfeladatokkal megbízott dolgozók munkakörének feltüntetésével.
2. A leltározás megkezdése előtt 15 nappal el kell készíteni a leltározási ütemtervet, amit a jegyző hagy jóvá. Az ütemterv mintáját a leltározási szabályzat 1. számú melléklete tartalmazza.
3. A leltározás megkezdése előtt 30 nappal leltározási utasítást kell kiadni. Az utasítás mintáját a szabályzat 2. számú melléklete tartalmazza.
4. A leltározásban résztvevő munkatársakat megbízó levéllel kell ellátni (leltárfelelős, leltározás vezetője, leltározást végző, leltárellenőr).
5. A gazdasági társaságokban lévő önkormányzati tulajdonrészek számszaki megállapításánál gondosan ügyelni kell a pontos vetítési alapok (jegyzett tőke, saját tőke) használatára és figyelmet kell fordítani a Számviteli Politikában rögzített számítási módszerek betartására.

Az ellenőrzés időtartama: 2013. július 15.- 2013. augusztus 09.

Intézkedési terv készítésének szükségessége: igen

Az ellenőrzést végezte: Oderszkyné Miczkó Erika belső ellenőr, Tóth Attila vizsgálatvezető

Az ellenőrzött szerv megnevezése: gróf Bercsényi Zsuzsanna Városi Könyvtár
Az ellenőrzés tárgya: A 2012. évi rendszerellenőrzés tapasztalatainak hasznosítására tett intézkedések végrehajtásának felülvizsgálata
Az ellenőrzés célja: Annak megállapítása volt, hogy a 2012.évi rendszerellenőrzés tapasztalatainak hasznosítására tett intézkedéseket milyen hatékonysággal és eredményességgel hajtotta végre az intézmény.
Az ellenőrzés módszere: szűrőpróbaszerű dokumentumvizsgálat
Az ellenőrzés azonosítója (iktatószám): XXII/19/2013.
Jelentősebb megállapítások, javaslatok:
<p>Az előző ellenőrzés megállapította, hogy az intézmény belső kontrollrendszerének egyes elemei - az elfogadható szintű szabályozottság ellenére – nem működnek a jogszabályok által meghatározott szervezettségben és nem érvényesülnek az egyes részek közötti tartalmi összefüggések. A 2013. évi ellenőrzés során ezért elsődlegesen a működés és a gazdálkodás hatékonyságát jelentős mértékben befolyásoló belső kontrollrendszer harmonizációjának színvonalát vizsgáltuk.</p> <p>A szűrőpróbaszerű dokumentumvizsgálat eredményeként megállapítjuk, hogy az intézmény vezetője eleget tett az Áht. 69.§ (1) bekezdés, valamint a Bkr. 3.§-ban meghatározott kötelezettségeinek. 2012-ben olyan Belső Kontroll Szabályzatot vezettek be, amely formájában követi a Bkr. előírásait, magában foglalja a kontrollkörnyezet, a kontrolltevékenységek, a kockázatkezelés, az információ és kommunikáció, valamint a monitoring rendszer szabályozását. A szabályzat előnye, hogy kiterjed a rendszer valamennyi elemére, gyakorlati megvalósíthatóságát rontja, hogy az egyes elemek közötti kapcsolatrendszer nincs tudatosan kidolgozva.</p> <p>A kontrollkörnyezet szabályozásának kritikus pontja, hogy nem alakították ki a jogszabályban előírt módon az intézmény ellenőrzési nyomvonalait (Bkr.6.§ (3) bekezdés). A jóváhagyási és az engedélyezési kontrollok helye ezért nem jelenik meg egyértelműen az intézmény működési folyamataiban. A kontrollkörnyezetet meghatározó egyéb alapidokumentumok (Szervezeti és Működési Szabályzat, Alapító Okirat) világos és áttekinthető struktúrát teremtenek. Az SZMSZ- ben végrehajtották azokat a tartalmi módosításokat, amelyeket a témakörrel foglalkozó korábbi szabályszerűségi ellenőrzés ajánlásaiban megfogalmazott.</p> <p>A kontrolltevékenységek fő szabályai az intézmény Gazdálkodási szabályzatában vannak rögzítve. Az Ávr.-ben meghatározott kötelezettségvállalással kapcsolatos gazdálkodási műveletek végrehajtásának rendje követi a jogalkotói szándékot. A pénzügyi ellenjegyzés, kötelezettségvállalás, a teljesítésigazolás az érvényesítés, és az utalványozás lebonyolításának módját és a műveletekkel kapcsolatos hatásköröket kisebb hiányosságoktól eltekintve tartalmazza a szabályzat. A munkaköri leírásokban viszont nem szerepelnek ezek a jogosítványok, ezért a kontrollkörnyezet szabályozottságának további fejlesztése indokolt.</p> <p>A kockázat elemzés és kezelés szabályozása formailag megfelel a Bkr. előírásainak. A szabályzat azonban továbbra is túl általános, kifejezetten elméleti jellegű és az ellenőrzés rendelkezésére bocsátott mellékletek nem illeszkednek szervesen a szöveggörnyezetbe. Rendszerezetlenek, ezért a gyakorlati megvalósíthatóság szempontjából kevésbé értékesek. A kockázatelemzési módszerek nem igazodnak a könyvtár viszonylag jól áttekinthető és körülírható gazdálkodási sajátosságaihoz.</p>

Előrelépés a monitoring tevékenység szabályozásában és rendszerezésében történt. Ennek megjelenési formája egy keretszerződés, amelyet tanácsadás és belső ellenőrzés céljából külső szakértővel kötöttek.

A belső kontrollrendszer funkcionálásának színvonala változatlan az előző rendszerellenőrzés óta. A Bkr.-ben bekövetkezett változások filozófiája és az intézményi gazdálkodásra gyakorolt hatása miatt szükséges a könyvtár kontrolltevékenységeinek és kockázatkezelési tevékenységeinek fejlesztése a jelenlegi alacsony kockázati minősítés megtartása érdekében.

Javaslatok:

1. Dolgozzák át az aktuális jogszabályok és útmutatók tartalma szerint az intézmény ellenőrzési nyomvonalait (Bkr. 6.§. (3) bekezdés).
2. A munkaköri leírásokat egészítsék ki a belső kontrollrendszer egyes részelemeivel összefüggő feladatok személy szerinti meghatározására (kockázatkezelési és szabálytalanságkezelési feladatok).
3. Szükséges az érvényesítési jogkörrel kapcsolatos kijelölés elkészítése (Ávr.58.§ (4) bekezdés)
4. Alkalmazzák a Nemzetgazdasági Minisztérium útmutatójában szereplő és a Belső Ellenőrzési Iroda által ajánlott kockázatelemzési módszereket.
5. Fordítsanak figyelmet a kötelezettségvállalással összefüggő gazdálkodási műveletek időbeli elvégzésére.
6. Készpénzkiadási bizonylatok kitöltésénél tartsák be a számviteli szabályokat. (tömbben maradó példány és az eredeti példány adatai egyezzenek meg)
7. Az SZMSZ következő módosításánál vegyék ki a rendelkezések közül azokat az elemeket, amelyek nem tartoznak az intézmény sajátosságai közé. (pl. belső ellenőrzési irodavezető feladatai)
8. Az Áhsz. 40.§ (1) bekezdésében szereplő kiegészítő melléklet kötelező számításait végezzék el a jövőben.
9. A kiegészítő melléklet szöveges részében nagyobb hangsúlyt fektessenek az eszközök és források változását eredményező gazdasági műveletek indokolására.
10. Rendszerezze a Kockázatkezelési Szabályzat mellékleteit a tartalmi összefüggések megteremtése céljából.

Az ellenőrzés időtartama: 2013. augusztus 13.-2013. szeptember 16.

Intézkedési terv készítésének szükségessége: igen

Az ellenőrzést végezte: Oderszkyne Miczkó Erika vizsgálatvezető, Tóth Attila irodavezető

Az ellenőrzött szerv megnevezése: Budaörsi Városfejlesztő Kft.
Az ellenőrzés tárgya: A Kft. pénzügyi és információs rendszerének szabályszerűsége, az önkormányzat által adott támogatások rendeltetésszerű felhasználása.
Az ellenőrzés célja: Elsődlegesen annak megállapítása volt, hogy a Budaörsi Városfejlesztő Kft. milyen eszközökkel és módszerekkel alakította ki számviteli információs rendszerét, és az ebből származtatható információk elegendőek, hasznosíthatóak-e a tulajdonos Önkormányzat számára.
Az ellenőrzés módszere: dokumentumvizsgálat és adatelemzés
Az ellenőrzés azonosítója (iktatószám): XXII/18/2013.
Jelentősebb megállapítások, javaslatok: <p>A Kft a számvitelről szóló 2000. évi C. törvény 14 § (3) alapján elkészítette és hatályba helyezte Számviteli Politikáját. A 4 § rendelkezései alapján írásos formában rögzítették a Kft-re jellemző eljárásrendeket, szabályokat, amelyekkel meghatározták, hogy a társaság a számviteli elszámolás és az értékelés szempontjából mit tekint lényegesnek, jelentősnek, és mindazokat a minősítési kérdéseket, amelyeket az Sztv. megengedő módon szabályoz.</p> <p>Az Sztv. 14 § (5) bekezdése alapján a társaság összeállította a következő gazdálkodással összefüggő kötelező szabályzatait.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Eszközök és források értékelési szabályzata • Eszközök és források leltárkészítési és leltározási szabályzata • Pénzkezelési szabályzat <p>A szabályzatokban meghatározott rendező elvek biztosítják a vagyonnal és a pénzeszközökkel való gazdálkodás szabályozott és szabályszerű lebonyolítását. Kiemelkedő jelentőségű megállapítást egy témakörben rögzítünk, nevezetesen azt, hogy a Kft. Számviteli Politikájában a „kisértékű eszközök” megfogalmazás a számviteli szabályok szerint pontatlan, mivel vonatkozhat tárgyi eszközökre és forgóeszközökre egyaránt. Az értéksökkenési leírás elszámolhatósága szempontjából a forgóeszköz kategória irreleváns.</p> <p>A szabályozottság kockázati besorolása alacsony annak ellenére, hogy önálló szabályzatban, vagy eljárásrendben nem határozták meg a kontrolltevékenységek végzésének, a kockázatkezelésnek és a szabálytalanságok kezelésének főbb szabályait.</p> <p>A vizsgált időszakban a Kft. elkészítette az Sztv. szerinti egyszerűsített éves beszámolóját, melynek részei a mérleg, az eredmény-kimutatás és a kiegészítő melléklet. A társaság 2012. december 31. fordulónappal elkészített egyszerűsített éves beszámolója megbízható és valós képet nyújt a társaság vagyoni és pénzügyi helyzetéről, valamint a Kft 2012., évi jövedelmi helyzetéről. Ezt a tényt a 2013. május 15-n kiadott független könyvvizsgálói jelentés megerősíti.</p> <p>A Kft. számviteli információs rendszere zárt és logikus rendszer. A könyvvezetés alkalmazott gyakorlata megfelel a hármas egység elvének. Biztosítják a főkönyvi könyvelés, a részletező nyilvántartások (analitika) és a bizonylatok adatainak egyezőségét.</p>

Az üzemi (üzleti) tevékenység eredményének megállapítására az összköltség típusú eredmény-kimutatást választották, ez a módszer alkalmas – a költséghelyek és a költségviselők könyvelésének rendszere egyidejű kialakítása mellett - a vezetők és a tulajdonosok belső információkkal történő ellátására, és a kontrolling jelentések elkészítésére.

A Kft. kiegészítő mellékletének információi alapján a társaság vagyoni helyzetét stabilnak minősítjük, a likviditási mutató alapján a Kft. egy éves időszakot figyelembe véve képes rövid lejáratú kötelezettségei forgóeszközeiből történő finanszírozására.

Javaslatok:

1. Célszerű a számviteli politika előírásait egy dokumentumban rögzíteni. Javaslat: Kerüljön összevonásra a számviteli politika *általános rész* és a *számvitel rendjének általános szabályzata*.
2. A számviteli politikában rögzítsék, hogy a szervezeten belül ki felel a beszerzett eszközök forgóeszközzé, vagy tárgyi eszközé történő minősítéséért, és biztosítsák a rendszerben, hogy a döntésre még a könyvelési művelet előtt kerüljön sor.
3. A számviteli politikában rendelkezzenek mindazon lényeges eljárásokról, elszámolási technikákról, amelyekről a számviteli törvény megengedő módon tartalmaz rendező elveket.
4. A Leltárkészítési és Leltározási Szabályzatban törekedjenek a leltározási mód egyértelmű meghatározására az általános és a rendelkező részekben egyaránt.
5. A Pénzkezelési Szabályzat szerkezete lehetőség szerint kövesse a pénz megőrzésének, szállításának és forgalmának, valamint bizonylatolásának műveleti sorrendjét.
6. Megfontolásra ajánljuk a kontrolltevékenységek szabályozásának önálló eljárásrend, vagy kézikönyv megszerkesztését. Alternatívák: Belső Kontroll Kézikönyv, Kockázatkezelési Szabályzat, FEUVE Szabályzat, Szabálytalanságok Kezelésének Eljárásrendje.
7. A kiegészítő melléklet számszaki részében a likviditási és a pénzügyi helyzetet prezentáló mutatók szélesebb spektrumát alkalmazzák, és számítsák ki.
8. Az üzleti terv pénzügyi terv fejezetében a jövőben dolgozzák ki a rentabilitási és gazdaságossági mutatókat, valamint a pénzforgalmi és az előzetes mérlegtervet.

Az ellenőrzés időtartama: 2013. augusztus 14.-2013. szeptember 13.

Intézkedési terv készítésének szükségessége: igen

Az ellenőrzést végezte: Oderszkyné Miczkó Erika belső ellenőr, Tóth Attila vizsgálatvezető

6.

Az ellenőrzött szerv megnevezése: Budaörsi Polgármesteri Hivatal
Az ellenőrzés tárgya: A bérgazdálkodással kapcsolatos személyi anyagok és könyvelési bizonylatok.
Az ellenőrzés célja: Annak megállapítása, hogy a bérjellegű kifizetések bizonylatolása a vonatkozó jogszabályok szerint történt-e.
Az ellenőrzés módszere: mintavételen alapuló adatelemzés és dokumentumvizsgálat
Ellenőrzés azonosítója (iktatószám): XXII/22/2013.
Jelentősebb megállapítások, javaslatok: <p>A Polgármesteri Hivatal belső kontrollrendszerének részét képező kontrolltevékenységek minőségére hatást gyakorló kinevezések és átsorolások formai szempontból megfelelnek a köztisztviselők kinevezési dokumentumaival szemben felállított követelményrendszert deklaráló a Ktv. és a jelenleg hatályos Kttv. előírásainak. Megállapításaink természetesen csak a mintavételben szereplő munkatársak kinevezési okmányaira vonatkozhatnak.</p> <p>A vizsgált időszakra és a mintába bevont köztisztviselőkre vonatkozóan az ellenőrzés megállapítja, hogy a Humánpolitikai Iroda eleget tett jogszabályi kötelezettségének azzal, hogy a közszolgálati jogviszonyt érintő jognyilatkozatokat írásba foglalták, így különösen a kinevezést és annak elfogadását.</p> <p>A Polgármesteri Hivatal éves költségvetésén belül jelentős hányadot képviselt a rendszeres, illetve a nem rendszeres személyi juttatások aránya. A Pénzügyi Iroda információi és a rendelkezésre álló utólagosan ellenőrizhető dokumentumok alapján a havi bérkifizetések a Magyar Államkincstár közreműködésével egy működő automatizmus funkcionálása mellett szabályszerűen történtek a vizsgált időszakban.</p> <p>A Polgármesteri Hivatal humánpolitikai tevékenységében a Ktv.11. §-ban és a Kttv. 38.§-ban előírt kinevezés írásba foglalásával kapcsolatos követelményeket betartotta az illetékes szervezeti egység a vizsgált időszakban, így a humánpolitikai szakmai szempontok érvényesítésének kockázati besorolása alacsony.</p>
Az ellenőrzés időtartama: 2013. 09.30. - 2013.10.18.
Intézkedési terv készítésének szükségessége: nem
Az ellenőrzést végezte: Oderszkyné Miczkó Erika belső ellenőr, Tóth Attila vizsgálatvezető

7.

Az ellenőrzött szervek megnevezése: Budaörs Város Önkormányzat, Budaörsi Polgármesteri Hivatal
Az ellenőrzés tárgya: állami fenntartású, budaörsi székhelyű köznevelési intézmények működtetési feladatainak szabályozottságáról és pénzügyi folyamatainak lebonyolítása
Az ellenőrzés célja: annak megállapítása, hogy a működtetés lebonyolítása jogkövető-e
Az ellenőrzés módszere: szűrőpróbaszerű adat és dokumentumvizsgálat, interjúk
Ellenőrzés azonosítója (iktatószám): XXII/23/2013.
Jelentősebb megállapítások, javaslatok: <p>A vizsgálat kiterjedt a következő szervezetekre és szervezeti egységekre:</p> <ul style="list-style-type: none"> – Polgármesteri Hivatal

- ✓ Polgármesteri Kabinet Iroda Köznevelési és közművelődési csoport
- ✓ Műszaki Ügyosztály, Városépítési Iroda gondnoksági csoportja
- ✓ Pénzügyi Iroda

- 1. számú Általános Iskola
- Bleyer Jakab Német Nemzetiségi Általános Iskola
- Herman Ottó Általános Iskola
- Kesjár Csaba Általános Iskola

A meglehetősen bonyolult jogszabályi környezet és a jogalkalmazás kötelezettségének szűkös határideje ellenére az újszerű és szakmailag rendkívül összetett feladatot az önkormányzat nevében eljáró Polgármesteri Hivatal szervezeti egységei - együttműködve az intézményekben dolgozó az önkormányzat alkalmazásában álló közalkalmazottakkal - a főszabályoknak megfelelően hajtották végre a vizsgált időszakban.

A működtetés szakmai és pénzügyi folyamatainak lebonyolításának szabályozását a Budaörs Város Önkormányzat Polgármesterének és Jegyzőjének 6/2012. számú közös utasítása a kötelezettségvállalás, utalványozás, ellenjegyzés, érvényesítés rendjének szabályzatáról szóló 2/2010. számú közös szabályzat 9. számú módosításáról 14. számú mellékletében valósította meg a Polgármesteri Hivatal. A Gazdálkodási Szabályzat 2013. június 03-n történő hatályba lépését követően az állami fenntartású intézményekkel kapcsolatos pénzügyi folyamatok eljárási rendje rendszerezetten bekerült a dokumentumba mellékleteivel együtt. A kötelezettségvállalások műveleteinek végrehajtására jogosultak körét permanensen karbantartották a vizsgált időszakban. A szükséges felhatalmazásokat és kijelöléseket időben elkészítették, és hatályba helyezték.

A szabályozás tartalmának rendszerszemléletű áttekintése után az ellenőrzés álláspontja az, hogy az állami fenntartású Budaörs Város Önkormányzat által működtetett, a vizsgálat tárgyába bevont általános iskolák működtetéssel kapcsolatos pénzügyi folyamatainak szabályozása rendszerszemléletben történt, s a kialakított eljárási rend alkalmas a különböző jogszabályokban deklarált kötelezettségek végrehajtására.

A Gazdálkodási Szabályzat 22. számú mellékletében részletezett különös szabályok a kötelezettségvállalással kapcsolatos műveletek végrehajtását a megfelelő kompetenciával és szakmai rálátással rendelkező szervezeti egységekhez, illetve vezetési szintekhez delegálták. A működtetési feladatok rangjához és a feladatellátásban eltöltött jogszabályok által definiált kiemelkedő szerepéhez igazodik az a szervezéstechnikai megoldás, hogy a Kabinetiroda vezetője jelöli ki a kötelezettségvállalás végrehajtására jogosult szervezeti egységet, amely a Műszaki Ügyosztály Városépítési Irodájának Gondnoksági Csoportja, vagy a Kabinetiroda Köznevelési és Közművelődési Csoportja lehet.

Az Önkormányzat, mint jogszabályban meghatározott működtető, feladat-ellátási kötelezettségének súlyát nyomatékosítja, hogy a kötelezettségvállalási dokumentumokat a végrehajtást elrendelő legmagasabb vezetési szintre, a Kabinetiroda vezetőjéhez aláírás után vissza kell juttatni. A kialakított szabályozásban olyan ellenőrző pontok szerepelnek, amelyek erősítik a kontrolltevékenységeket, ezen belül a folyamatba épített előzetes, utólagos és vezetői ellenőrzés működésének hatékonyságát.

A szabályozottság szintje alkalmassá teszi a rendszert a monitoring tevékenységek folyamatos végrehajtására, nevezetesen a pénzügyi folyamatok permanens nyomon követésére. Az eljárási rend igazodik a Polgármesteri Hivatal Gazdálkodási, Beszerzési és Pénzkezelési Szabályzatának előírásaihoz.

A megállapított tények alapján a budaörsi székhelyű állami fenntartású intézmények pénzügyi folyamatai szabályozottságának kockázati besorolási szintje alacsony. A kontrollpontok száma és elhelyezése az elvégzendő feladatok súlyával ekvivalens, illetőleg egyes részterületeken az előzetes kockázatfelmérés alapján a feltárt kockázati tényező bekövetkezési valószínűségének becslése alapján szándékoltan feszebb a jogszabályban minimálisan előírt szinthez viszonyítva.

A működtetés szabályozottsága, eljárásrendje a gyakorlatban működőképesnek bizonyult, annak ellenére, hogy a rendszer egyes elemeinek finomhangolására permanensen szükség van. Az eddiginél rugalmasabb és a működtetett intézmény humánszolgáltatásait igénybe vevők számára gyorsabb lebonyolítás szűk keresztmetszetei; elsődlegesen maga a jogszabályokban meghatározott rendszer, másrészt a feladatot lebonyolító szervezetek közötti földrajzi távolság, illetőleg az újszerű feladatból származó, kezdetben természetes szervezéstechnikai nehézségek.

Összességében a szabályozás és a lebonyolítás területén egyaránt jogkövető módon, - a feladatellátási kötelezettségeket betartva - sikerült végrehajtani a budaörsi székhelyű általános iskolákban 2013. január 01-t követően, a jogszabályok által az Önkormányzat részére meghatározott működtetési feladatokat

Javaslatok:

1. Az Nkt., a Kvtv., az Áht. és az Ávr., rendelkezései együttes végrehajthatóságának érdekében a 2013. január 01. előtt keletkezett, a 2014. évre vagy az azt követő időszakokra is kiható pénzügyi kötelezettségvállalások dokumentumait (szerződések) módosítsák a hatályos jogszabályok előírásai szerint.
2. A jövőben a pénzügyi ellenjegyzéseket az Ávr. 55.§ (1) bekezdésében meghatározott módon hajtsák végre.
3. A jövőben kötelezettségvállalásokra csak az Áht. 37.§ (1) bekezdése szerint a pénzügyi ellenjegyzés után kerüljön sor.
4. Az egyes azonnal felmerülő, kisebb költségvonzatú működtetési feladatok lebonyolításának gördülékenysége érdekében javasoljuk a készpénzellátmány nagyságrendjének felülvizsgálatát, vagy a felvételi gyakoriság növelése lehetőségének megfontolását.
5. Készüljenek egyértelmű feladat és felelősség megosztást tartalmazó munkaköri leírások az önkormányzat alkalmazásában álló, intézményekben munkavégzést teljesítő közalkalmazottak részére.
6. A Polgármesteri Hivatal működtetéssel foglalkozó valamennyi köztisztviselőjének munkaköri leírásában szerepeljen az állami fenntartású intézmények működtetésével kapcsolatos tevékenységek pontos meghatározása.
7. Célszerű a Polgármesteri Hivatal működtetéssel foglalkozó szervezeti egységei részére, különös tekintettel a speciális szakmai feladatokat ellátó Műszaki Ügyosztály Városépítési Irodájának Gondnoksági csoportja és a Polgármesteri Kabinet Köznevelési és Közművelődési csoportja részére rendszerszemléletű szervezeti egység szintű ügyrendeket, folyamatleírásokat készíteni.
8. Az intézményekben teljesítésigazolás előkészítésére kijelölt gazdasági ügyintézők részére szükséges mindazon okmányok teljeskörű rendelkezésre bocsátása, amelyek szükségesek az Ávr. 57.§ (1) bekezdésében előírt teljesítésigazolás szabályszerű végrehajtásához.

9. A Gazdálkodási Szabályzatban előírt intézmények részéről beküldendő „kísérőlevél” formanyomtatványon szükséges feltüntetni a kötelezettségvállalás tárgyát és a levél keltezési dátumát.

Az ellenőrzés időtartama: 2013. 10.07. – 2013.11.18.

Intézkedési terv készítésének szükségessége: igen

Az ellenőrzést végezte: Oderszkyné Miczkó Erika belső ellenőr,
Tóth Attila vizsgálatvezető

8.

Az ellenőrzött szervek megnevezése: Budaörsi székhelyű önállóan működő óvodai intézmények

Az ellenőrzés tárgya: Az óvodákra vonatkozó számveteli információs rendszer, számveteli bizonylatok, beszámolók

Az ellenőrzés célja: Az önállóan működő óvodák gazdálkodási műveleteit a jogszabályoknak megfelelően hajtotta-e végre a Polgármesteri Hivatal

Az ellenőrzés módszere: szűrőpróbaszerű adatelemzés

Az ellenőrzés azonosítója (iktatószám): XXII/24/2013.

Jelentősebb megállapítások, javaslatok:

A 2011. július 29-i Budaörs Város Önkormányzata és Budaörs Kistérség Többcélú Társulása között létrejött Feladatátadási Megállapodás alapján a BTT átvette Budaörs Város Önkormányzatától többek között az óvodai neveléssel kapcsolatos közoktatási kötelező feladatokat is 2011. szeptember 01-i hatállyal.

A fenntartóváltás következtében az államháztartásról szóló 2011. évi CXCV. törvény (Áht.) és a végrehajtására kiadott 368/2011. (XII.31.) korm. rendelet (Ávr.) szerint több külön megállapodás született a vagyon használatáról, az intézmények működéséről és gazdálkodásáról

Az ellenőrzés hitelt érdemlően megállapítja, hogy a Budaörs Város Önkormányzat, a Budaörs Város Önkormányzat Polgármesteri Hivatala, a Budaörs Kistérség Többcélú Társulása és a Budaörs Kistérség Többcélú Társulás Kistérségi Irodája közreműködésével kialakított pénzügyi-gazdálkodási tevékenységre irányuló rendszer megfelelt a jogszabályi előírásoknak.

Valamennyi szabályozottsággal és gazdálkodási gyakorlattal összefüggő meghatározó kritérium vizsgálatának összegezeként megállapítható, hogy a kialakított konstrukció működőképesnek bizonyult.

A Budaörs Város Önkormányzat Polgármesteri Hivatalának gazdálkodó szervezete végrehajtotta az óvodai intézmények gazdálkodásával kapcsolatos jogszabályokban, megállapodásokban rögzített feladatait a vizsgált időszakban.

A számveteli, pénzügyi és egyéb gazdálkodási tevékenységének ellátása során eleget tett az államháztartás szervezetei beszámolási és könyvvezetési kötelezettségének sajátosságairól szóló 249/2000. (XII. 24.) korm.rendelet (Áhsz.) előírásainak. Az Áhsz. 51.§ (1) bekezdésében előírt bizonylatok feldolgozási rendjének kialakításáról szóló kötelezettségeinek a Polgármesteri Hivatal gazdálkodó szervezete megfelelt.

Az ellenőrzés időtartama: 2013.11.20. - 2013.12.13.
Intézkedési terv készítésének szükségessége: nincs
Az ellenőrzést végezte: Oderszkyné Miczkó Erika belső ellenőr, Tóth Attila vizsgálatvezető

9.

Az ellenőrzött szerv megnevezése:	Budaörsi Polgármesteri Hivatal Ispánki Vendégház, Ispánk
Az ellenőrzés tárgya:	Ispánki Vendégház vagyónvédelme fizikai és adminisztrációs feltételrendszere
Az ellenőrzés célja:	A 2010. évi céllenőrzés megállapításaira tett javaslatok hasznosításának utóellenőrzése
Az ellenőrzés módszere:	dokumentumvizsgálat
Az ellenőrzés azonosítója (iktatószám):	XXII/26/2013.
Jelentősebb megállapítások, javaslatok:	
<p>Az Ispánki Vendégház használatáról, igényléséről szóló 1/2007. számú Jegyzői – Polgármesteri utasítást módosította a 3/2011. számú közös utasítás. A Városépítési Iroda Vagyongazdálkodási csoportja mellékletet adott ki a Vendégház igénybevételeinek rendjéről 2011. január 1-én.</p> <p>A vendégházhoz tartozó korábban úttörőtáborként funkcionáló épület bontására a Polgármesteri Hivatal javaslatot tett és terveket rendelt meg. Az előző ellenőrzési jelentés Intézkedési Tervére a Városépítési Iroda által készített realizáló jelentés rögzítette azt a tényt, hogy Budaörs Város Önkormányzatának 2011. évi költségvetése nem tartalmaz előirányzatot az épület bontására.</p> <p>A bontási műveletekre a jogszabályok és a hivatal belső szabályzatai alapján előírt előkészületi munkálatok után 2013-ban került sor. A bontási műveletekkel kapcsolatos pénzügyi és jogi dokumentációkat áttekintettük és összességében a munkálatok lebonyolítását szabályszerűnek minősítjük.</p> <p>Az ellenőrzés rendelkezésére bocsátott dokumentációk alapján az Intézkedési Tervben megjelölt Vendégház és a további létesítmények hasznosítására irányuló stratégiai javaslat nem készült.</p>	
Javaslatok:	
<ol style="list-style-type: none"> 1. A Polgármesteri Hivatal Leltározási szabályzat szerint készült leltározás részét képező az Ispánki Vendégház használatába adott eszközök leltárfelvételi ívének egy másolati példányát adják át a Vendégház gondnoka részére. 2. Célszerűnek tartják az ellenőrzést végzők a Vendégház gondnoka ellátmány biztosítása módjának átgondolását. Egy lehetséges alternatíva bankkártya biztosítása limitált összeghatárig 30 napos elszámolási kötelezettséggel. 3. A fizikai amortizáció mértéke és a további állagromlás elkerülése érdekében 	

szükségszerűnek tartjuk az intézkedések elrendelését konyha épületével kapcsolatban.
4. Javasoljuk az egész épület komplexum további hasznosításának koncepciójára a piaci szempontokat is figyelembe vevő alternatívák kidolgozását
Ellenőrzés időpontja: 2013. 12.17.
Intézkedési terv készítésének szükségessége: igen
Az ellenőrzést végezte: Oderszkyné Miczkó Erika vizsgálatvezető, Tóth Attila irodavezető

10.

Az ellenőrzött szerv megnevezése: Budaörsi Településgazdálkodási Kft.
Az ellenőrzés tárgya: Önkormányzat által nyújtott támogatások rendeltetésszerű felhasználásának felülvizsgálata, illetőleg szabályzatok tartalma.
Az ellenőrzés célja: Annak megállapítása, hogy a Kft. milyen színvonalon hajtotta végre az előző ellenőrzési jelentés megállapításaira készített Intézkedési Terv feladatait.
Az ellenőrzés módszere: szűrőpróbaszerű dokumentumvizsgálat, és adatelemzés
Az ellenőrzés azonosítója (iktatószám): XXII/25./2013.
Jelentősebb megállapítások, javaslatok: <p>A 2012. 11.09-én kelt, a Budaörsi Településgazdálkodási Kft. (BTG.) gazdálkodási tevékenységének szabályszerűségének tapasztalatait összefoglaló ellenőrzési jelentés javaslatokat tartalmazott a feltárt, zömében szabályozottsági hiányosságok, illetőleg a beszámolók tartalmára vonatkozó anomáliák megszüntetése érdekében.</p> <p>A Kft. a költségvetési szervek belső kontrollrendszeréről és belső ellenőrzéséről szóló 370/2011 (XII.31) korm. rendeletben (Bkr.) meghatározott meghosszabbított határidőn belül 2012. 12.10-én Intézkedési Tervet készített az ügyvezető igazgató jóváhagyásával. Az Intézkedési Tervet a Belső Ellenőrzési Iroda vezetőjének javaslata alapján a jegyző jóváhagyta.</p> <p>A Számviteli Politikában az ellenőrzés által javasolt korrekciókat részben végrehajtották. A számvitelről szóló 2000.évi C törvény (Sztv.) 14.§-ban megjelölt számviteli alapelvek helyi érvényesülésének feltételeit minden részletre kiterjedően rögzítették a 2013. január 1-től hatályos új Számviteli Politikájukban. A dokumentum az Sztv.-nek megfelelően meghatározza a könyvvezetési kötelezettség és a beszámoló formáját. A Kft. az Sztv. 17.§ (1) bekezdése alapján éves beszámolót készít, amely mérlegből, eredmény-kimutatásból, kiegészítő mellékletből és üzleti jelentésből áll.</p> <p>Az előző ellenőrzés ajánlására egyértelműen rögzítették az értékvesztés meghatározásának módszereit a Számviteli Politikát kiegészítő Eszközök és források értékelési szabályzatában. Az értékcsökkenési leírás terv szerinti elszámolásának módszereit ugyancsak az Eszközök és források értékelési szabályzatában határozták meg.</p> <p>Az Intézkedési Tervben a Leltározási szabállyal kapcsolatos feladatokat maradéktalanul végrehajtották, ennek keretében a szabályzat néhány lényeges tartalmi elemét módosították. Megszüntették a szabályozási összeférhetetlenségeket a leltározást végzők feladat meghatározásai között. Az idegen tulajdonban lévő eszközök leltározási módszerét a közvetlen mennyiségi felvételen határozták meg. A szabályzat mellékletei között szerepeltetik a leltározás során használt dokumentációk egy mintapéldányát.</p>

Összességében megállapítható, hogy a Kft. számviteli információs rendszerével kapcsolatos szabályozási anomáliákat és hiányosságokat korrigálták. A Számviteli Politika keretében kialakított más önálló szabályzatokban részletezett eljárási rendek összefüggéseit megteremtették és a fogalmak, kategóriák tartalmát harmonizálták.

A Kft. 2012. évi beszámolója megfelel az Sztv. 17.§ (1) bekezdésében előírt éves beszámolóval szemben előírt követelményeknek. A vállalkozás vagyoni pénzügyi és jövedelmi helyzetéről és azok változásáról az Sztv.18.§-ban előírt megbízható és valós képet nyújt, melynek tényét a dr. Printz és Társa Nemzetközi Könyvvizsgáló Kft. 2013. szeptember 25-én kelt független könyvvizsgálói jelentése igazol a könyvvizsgálatra vonatkozó jogszabályok szerint.

A Kft., mint a Budaörs Város Önkormányzat 100 %-s tulajdonában lévő gazdasági társasága 2012.-ben is jelentős nagyságrendű támogatást kapott a tulajdonostól. Az önkormányzati támogatások elszámolását az Áht. 53. § (1) bekezdése alapján kell végrehajtani. A hivatkozott szakasz alapján a kedvezményezett beszámolási kötelezettség terheli a költségvetési támogatás rendeltetésszerű felhasználásáról.

A BTG. Kft. számára nyújtott önkormányzati támogatásokról – melyeket a Képviselő Testület az önkormányzat 2012. évi költségvetési rendeletében jóváhagyott- a felek támogatási szerződéseket kötöttek. A támogatási szerződések feltételrendszerében szerepel, hogy a támogatási cél megvalósulását követő szerződésben rögzített időtartamon belül a támogatott tételesen köteles elszámolni a támogatási összeg felhasználásáról, és ezzel együtt szakmai, szöveges beszámoló leadására is kötelezett.

A Budaörsi „Városi Uszoda, Sportcsarnok, Strand és parkoló” megnevezésű létesítményt 2010. ben kötött működési támogatási szerződés alapján a BTG. Kft. üzemelteti. az eredeti támogatási szerződés kiegészítéseként 2012.-ben a létesítmény üzemeltetési céljaira póttámogatásról döntött a Képviselő Testület. Ennek összege az 580/2012.(XII. 12.) Ökt. határozat szerint 35 millió Ft. Az elszámolás feltételrendszerében szereplő, és az Áht.-ban előírt kötelezettségnek teljes mértékben megfelelő tételes elszámolást pénzügy- és számviteli-technikai okok miatt nem sikerült maradéktalanul végrehajtani.

Az ellenőrzés áttekintette a Kft. 2012. december 31.-i fordulónappal elkészített éves beszámolója kiegészítő mellékleteinek adatai alapján a vállalat likviditási és jövedelmezőségi helyzetét. A klasszikus likviditási mutató, valamint a likviditási gyorsráta jelentős mértékben csökkent az előző évhez viszonyítva. A vállalat rövid lejáratú kötelezettségeit a vizsgált mérlegadatok alapján azonnal mobilizálható pénzeszközeiből már nem teljesen, csak a követelésállománnyal kiegészített forgóeszközeiből volt képes finanszírozni.

A számított likviditási mutatók és a bér, valamint eszközarányos jövedelmezőség mutatóinak értékelése után azt a következtetést vonjuk le, hogy az együttes közgazdasági hatások következményeként a rövid és középtávú jövedelmezőség és fizetőképesség kiemelt kockázati tényezőt jelent.

Az Intézkedési Tervben megjelölt szabályozási feladatok végrehajtásának objektív mércével jó színvonalú megvalósítása miatt a Kft. számviteli információs rendszerét zárt és logikus rendszernek minősítjük, s ennek alapján a gazdálkodási tevékenység szabályozottságának kockázati minősítése alacsony.

Javaslatok:

1. A selejtezési tevékenység lebonyolítása során tartsák be a Kft. Selejtezési Szabályzatában előírt eljárásrendet.
2. A selejtezési jegyzőkönyvek tartalmi és formai kellékeit pontosítsák, és egységesen alkalmazzák valamennyi leltározási körzetben.
3. A beszerzéskor nagy értékűnek minősített tárgyi eszközök selejtezése során az eljárás megkezdése előtt kérjenek írásos szakértői véleményt, melyet csatoljanak a selejtezési jegyzőkönyvhöz.
4. A támogatási szerződések elszámolása során dolgozzanak ki olyan számviteli analitikus nyilvántartási rendszert, amely alkalmas az Áht. 53.§ (1) bekezdésében előírt kötelezettségek teljesítéséhez.
5. A jövedelmezőségi mutatók számításánál térjenek át az árbevétel típusú mutatók alkalmazására.
6. Javasoljuk a Kft. bevételszerkezetének sajátosságai miatt az Általános Forgalmi Adóról szóló 2007. évi CXXVII. törvényben előírt arányosításba bevont előzetes adó levonási hányad számításának felülvizsgálatát.

Az ellenőrzés időtartama. 2013.11.26. - 2013.12. 12.20.

Intézkedési terv készítésének szükségessége: igen

Az ellenőrzést végezte: Oderszkyné Miczkó Erika belső ellenőr, Tóth Attila vizsgálatvezető

Terven felüli vizsgálat**Az ellenőrzött szervezetek megnevezése:**

Budaörsi Polgármesteri Hivatal

- Szlovák Nemzetiségi Önkormányzat
- Román Nemzetiségi Önkormányzat
- Görög Nemzetiségi Önkormányzat
- Ruszin Nemzetiségi Önkormányzat
- Német Nemzetiségi Önkormányzat
- Örmény Nemzetiségi Önkormányzat

Az ellenőrzés tárgya: A Budaörs Város Önkormányzat által 2011-2012-ben nyújtott támogatások elszámolása szabályszerűségének vizsgálata

Az ellenőrzés célja: Annak megállapítása, hogy a Budaörs Város Önkormányzat által nyújtott támogatások elszámolása a jogszabályoknak megfelelően történt-e.

Az ellenőrzés módszere: Az alapnyilvántartások adatainak elemzése.

Az ellenőrzés azonosítója (iktatószám): XXII/2/2013.

Jelentősebb megállapítások, javaslatok:

Az elszámolások során a Kisebbségi Önkormányzatok sok esetben nem tartották be az Önkormányzattal 2011. évben kötött Támogatási szerződés 3., 4., 6. pontjaiban foglalt előírásokat, néhány esetben határidőre nem számoltak el, a szakmai és szöveges beszámoló

nem készült, a bizonylatokon nem tüntették fel a szerződés számát.

Az írásban történt kötelezettségvállalások esetében a pénzügyi ellenjegyzés és a kötelezettségvállalás utólag, a pénzügyi teljesítést követően történt meg.

Előfordult, hogy az elszámolásban más számla került benyújtásra, mint ami a könyvelésben szerepel.

A 2012. évi támogatási szerződésekhez kapcsolódó elszámolások során is előfordult, hogy a bizonylatokon több esetben nem került rögzítésre a támogatási szerződés száma.

Javaslatok:

Gondoskodni kell arról, hogy a helyi önkormányzat és a nemzetiségi önkormányzat együttműködési megállapodása a jogszabályban előírt határidőig megkötésre, illetve felülvizsgálatra kerüljön. [Njtv. 80. § (2) bekezdés]

A támogatási szerződésben célszerű lenne meghatározni, hogy a támogatott fél milyen formában köteles az elszámolást elkészíteni, amit a szerződés mellékletében kell rögzíteni.

Az írásban vállalt kötelezettségvállalások során minden esetben be kell tartani a jogszabályban foglalt előírásokat, mely szerint kötelezettséget vállalni csak a pénzügyi ellenjegyzés után, a pénzügyi teljesítést megelőzően lehet. [Áht. 37. § (1) bekezdés]

Gondoskodni kell arról, hogy az elszámolásban szereplő bizonylat (számla) másolatok egyeztetése a könyvelésben lévő bizonylatokkal minden esetben hiánytalanul megtörténjen.

Az elszámolás alapját biztosító alapbizonylatokon (számlákon) fel kell tüntetni a támogatási szerződésben előírt adatokat.

Az érvényesítés során maradéktalanul el kell végezni a bizonylatok (számlák) alaki, formai, tartalmi szempontból történő felülvizsgálatát. [Ávr. 58. § (1) bekezdés]

A szabályszerűségi követelmények, a kontrollrendszer működésének maradéktalan érvényesítése érdekében az önkormányzat által nem normatív jelleggel nyújtott támogatások elszámolásnak rendjét, módszerét belső szabályzatban meg kell határozni. [Bkr. 6. § (2) bekezdés]

Az ellenőrzés időtartama: 2013. február 11.- 2013. február 18.

Intézkedési terv készítésének szükségessége: igen

Az ellenőrzést végezte: GY& GY Perfekt Audit Kft.

1.3. Az ellenőrzések során büntető, szabálysértési, illetve fegyelmi eljárás megindítására okot adó cselekmény, mulasztás vagy hiányosság gyanúja kapcsán tett jelentések száma és rövid összefoglalója.

A Budaörsi Játékszín szabályszerűségi ellenőrzése során az intézmény 2012. évi gazdálkodásában tényszerűen megjelenő és dokumentumokkal hitelesen alátámasztható hiányosságokat, kritikus pontokat és kockázati tényezőket állapított meg az ellenőrzés számos részterületen.

A kontrollkörnyezeten belül a humán erőforrás gazdálkodás, az ellenőrzési nyomvonalak és a szabálytalanság kezelés területén jelentkeztek szűk keresztmetszetek. A kontrolltevékenységekben a jogszabályellenes gyakorlatot az engedélyezési és jóváhagyási kontrollokban állapítottunk meg bizonyító erejű dokumentációkkal alátámasztva. A

folyamatba épített, előzetes, utólagos és vezetői ellenőrzés gyakorlata nem felelt meg a jogszabályi és a szakmai követelményeknek.

A kötelezettségvállalások dokumentumait a kiválasztott mintában szereplő gazdasági események tekintetében rendkívül nagy számban a pénzügyi ellenjegyzés előtt írta alá a művelet végrehajtására jogosult. Az engedélyezési, jóváhagyási kontrollok alacsony színvonalú működésének másik gyakorlati megjelenési formája a teljesítésigazolások szabálytalan végrehajtása vagy teljes mellőzése volt.

A gazdálkodás biztonságát az intézmény által követett gyakorlat többek között azért is veszélyeztette, mert a magas gyakoriság miatt az intézmény potenciálisan bármikor elveszthette volna fizetőképességét.

A megfelelőségi kontrollok tűréshatárát meghaladó számú szabálytalanságok okán a felelősségi záradékok kibocsátására került sor. A Bkr. 42.§ (1) bekezdésének megfelelően a felelősségi záradékokat tartalmazó ellenőrzési jelentés tervezetét eljuttattuk az intézmény hivatalban lévő vezetői részére és a jelentés megállapításainak súlya miatt egyeztető megbeszélést kezdeményeztünk. Az intézmény vezetői az egyeztető megbeszélésen, illetőleg a jelentés megismerése időpontjában az írásba foglalt megállapítások egyikét se vitatták, azok tartalmával egyetértettek. A felelősségi záradék aláírásával mindannyian elismerték a nekik felróható hiányosságok tényét és kinyilvánították azon szándékukat, hogy mulasztásuk okairól, körülményeiről tájékoztatják a Belső Ellenőrzési Irodát. A felelősségi záradékokra adott nyilatkozatok a megszabott határidőre elkészültek.

Összegezve a felelősségi záradékokra adott válaszokat és a Bkr. 42.§ (3) bekezdésében előírt rendelkezések lehetőségeit, nevezetesen minden tényt és körülményt figyelembe véve az ellenőrzés megállapította, hogy a bizonyítható kötelezettségszegések ellenére a három vezető egyike se okozott tényleges anyagi kárt az intézménynek. Mérlegelve kötelezettségszegésük jellegét, a pénzügyi fegyelemsértések súlyát, az általuk utólag alkalmazott korrekciós kontrollok esetenkénti eredményességét, hátrányos jogkövetkezmények alkalmazását nem tartottuk szükségszerűnek. A mérlegelésnél jelentés súlyt képviselt, hogy a vizsgált időszakban az intézmény teljesítette a költségvetési tervben meghatározott feladatait és színházak közötti osztályozásban a kiemelt kategóriába került.

2. A bizonyosságot adó tevékenységet elősegítő és akadályozó tevékenységek bemutatása [Bkr. 48.§ a) b)]

2.1. A belső ellenőrzési egység humánerőforrás-ellátottsága.

A Magyarország helyi önkormányzatáról szóló 2011. évi CLXXXIX. törvény (Mötv.) 119.§ (4) bekezdése és az Áht. 70. § szerinti belső ellenőrzési feladatokat önálló szervezeti egység keretében 2 fő, Oderszkyné Miczkó Erika, és Tóth Attila látta el a jegyző közvetlen irányítása alatt Budaörs Város Önkormányzatánál a beszámolási időszakban.

Az ellenőrök előre megtervezett munkamegosztás alapján a bizonyosságot adó tevékenységük körében ellátandó feladataikat a Bkr. 24.§ (2) bekezdésében megjelölt témakörökben maradéktalanul elvégezték.

Az irodavezető koordinációs és szervezési tevékenysége keretében biztosította, hogy minden a belső ellenőrzés hatókörébe tartozó vizsgálat Bkr. és a Polgármesteri Hivatal Belső Ellenőrzési Kézikönyvében foglaltak szerint végrehajtásra kerüljön.

A Bkr.-ben részletezett előkészítési, szervezési, végrehajtási és realizáló- értékelő feladatokat egyaránt az irodavezető és a belső ellenőr látta el 2013-ban. Külső erőforrás bevonására egy vizsgálat esetében került sor a leterheltség és a terminus nehézségek miatt.

Az irodavezető és a belső ellenőr rendelkezik a Bkr. 24.§ (2) bekezdésében meghatározott képzettségi követelményekkel és a szükséges készségekkel, szakmai kompetenciákkal, valamint tapasztalattal. Mindkét köztisztviselő rendelkezik az Áht. 70.§ (4) bekezdésében meghatározott engedéllyel, amely kizárólagos feltétele a tevékenység ellátásának. Ennek megfelelően az irodavezető és a belső ellenőr is szerepel a belső ellenőrök hivatalos nyilvántartási rendszerében. Mindketten sikeres vizsgát tettek a Bkr. 24.§ (7) bekezdésében meghatározott szakmai továbbképzési követelményekből, megszerezték a külön rendeletben meghatározott „ÁBPE továbbképzés I.” modul által meghatározott képesítést.

A belső ellenőrök a számukra előírt határidőben teljesítették a jogszabályokban meghatározott „ÁBPE továbbképzés II.” képzési modul követelményrendszerét.

Az államháztartás működésével, a költségvetési szervek gazdálkodásával kapcsolatos jogszabályok permanens változásai miatt az ellenőrzési tevékenység fókuszába került a tanácsadói tevékenység, amely a preventív jelleget erősíti. Az ehhez szükséges módszeres rendszerszemléletű gondolkodás, a funkcionális szaktudás és a kreatív megoldások kialakítása készségének továbbfejlesztése érdekében az irodavezető 2013-ban is megtette az indokolt szervezési lépéseket, intézkedéseket.

2013-ban a Belső Ellenőrzési Kézikönyv irányelveinek megfelelően tevékenységünkéről szöveges és kérdőíves önértékelést készítettünk. A Polgármesteri Hivatal belső ellenőrzési tevékenységének önértékelését három normarendszerből interpretált, illetőleg a tevékenységet szabályozó Bkr. alapján összeállított kérdőív eredménye alapján állítottuk össze.

A belső ellenőrzési tevékenységet meghatározó normarendszerek a következők:

- A belső ellenőrzés szakmai gyakorlatának nemzetközi normái (IIA)
- Magyarországi Államháztartási Belső Kontroll Standardok
- Magyarországi Államháztartási Belső Ellenőrzési Standardok

Összességében nemzetközi normák, a hazai belső ellenőrzési standardok és a belső ellenőrzésre vonatkozó kormányrendelet jogi normáit irányadónak tekintve a belső ellenőrzési tevékenység teljesítette küldetését és elérte célját, nevezetesen megvalósította azt a követelményrendszert, hogy:

- elemezze, vizsgálja és értékelje a belső kontrollrendszerek kiépítésének, működtetésének, jogszabályoknak és belső eljárásrendeknek való megfelelését.
- elemezze, vizsgálja a rendelkezésre álló erőforrásokkal való gazdálkodást, az elszámolások megfelelőségét, valamint a beszámoló valódiságát.
- megállapításokat és javaslatokat fogalmazzon meg a vizsgált folyamatokkal kapcsolatban a kockázati tényezők hatásának mérséklése, a hiányosságok megszüntetése, csökkentése érdekében.

- következtetéseket fogalmazzon meg a működés és a gazdálkodás hatékonyságával, gazdaságosságával és eredményességével kapcsolatosan.

A belső ellenőrzést végzők a Bkr. 26. § d) pontja alapján a rendszerellenőrzésekről, a pénzügyi és szabályszerűségi ellenőrzésekről készült jelentéseikben megállapításaikat, következtetéseiket és javaslataikat tárgyszerűen és a valóságnak megfelelően foglalták írásba.

A Bkr. 41. § (2) bekezdésének megfelelően az ellenőrzési jelentésekben szerepel minden olyan lényeges tény, megállapítás, hiányosság vagy ellentmondás, amely biztosítja a jelentés teljességét. A jelentésekben értékeltünk minden olyan rendelkezésünkre bocsátott információt, amely lényeges volt az ellenőrzési cél elérése érdekében. A jelentések megfogalmazása lehetővé teszi, hogy objektíven értékelhetők legyenek a vizsgált szervezet működési és gazdálkodási folyamatainak összefüggései.

A programfegyelem betartásra került. Azokban az esetekben, amikor a megállapítások tartalma szakmailag indokolta, az egyes programpontok összevonásra kerültek. Ezzel a módszerrel sikerült a szakmailag összefüggő témakörök értékelését egységesebbé, közérthetőbbé tenni, és szakmailag komplex állásfoglalást kialakítani.

2.2. A belső ellenőrzési egység szervezeti és funkcionális függetlenségének biztosítása (Bkr. 18-19. §)

2013. ban is érvényesült a Bkr. 18. § azon előírása, hogy a Belső Ellenőrzési Iroda tevékenységét közvetlenül a jegyzőnek alárendelve, a jegyző irányítása alatt végezte és a jogszabályokban meghatározott hierarchia nem sérült.

A jegyző betartotta a Bkr. 19. § (1) bekezdésének előírásait a belső ellenőrök funkcionális függetlenségének vonatkozásában azzal, hogy önállóságot biztosított az éves ellenőrzési terv kidolgozásában, a kockázatelemzési módszerek alkalmazásában az ellenőrzési programok elkészítésében, az ellenőrzési módszerek kiválasztásában, és az ellenőrzési jelentések összeállításában.

A Bkr. 19. § (2) bekezdés rendelkezésének megfelelően a belső ellenőrök nem vettek részt a Polgármesteri Hivatal operatív működésével kapcsolatos feladatok ellátásában és az irányítási tevékenységben sem. A jegyző ezen jogszabályi szakaszok konzekvens és kivételt nem engedélyező betartásával elősegítette a belső ellenőrzés szakmai tevékenységének objektivitását.

Mindezek alapján a Belső Ellenőrzési Iroda szakmai és szervezeti függetlensége biztosított, a belső ellenőrök nem rendelkeznek az ellenőrzött tevékenység feletti hatáskörökkel.

2.3. Összeférhetlenségi esetek (Bkr. 20. §)

A belső ellenőr, illetve a belső ellenőrzési irodavezető tekintetében a Bkr. 20. §-ban leírt összeférhetlenségi esetek egyike sem állt fenn a tárgyévben. Az összeférhetlenségi esetek bekövetkezésének lehetőségét az irodavezető valamennyi ellenőrzés előkészítési szakaszában vizsgálta.

2.4. A belső ellenőrzési jogokkal kapcsolatos esetleges korlátozások bemutatása [Bkr. 25.§ a) - e) pontok]

A beszámolási időszakban az ellenőrzött szervezetek és szervezeti egységek vezetői valamennyi ellenőrzés lebonyolítása folyamán maradéktalanul biztosították azokat a feltételeket, amelyek az ellenőrzési cél elérése szempontjából szükségesek voltak.

Nem történt akadályoztatás az ellenőrzés tárgyához kapcsolódó, minősített, vagy egyszerű adatot tartalmazó iratokhoz való hozzáférés és egyéb, az ellenőrzés jogszerű lebonyolításához szükséges információszolgáltatás vonatkozásában sem. Az ellenőrzött szervek vezetői jogkövető és közreműködő magatartást tanúsítottak az ellenőrzések lebonyolítása során.

2.5. Belső ellenőrzés végrehajtását akadályozó tényezők.

A jogszabályszerű feladatellátást meghatározó mértékben befolyásoló akadályozó tényező nem volt az elmúlt évben. Az ellenőrzések tárgyi technikai feltételrendszere változatlan az előző évek óta. Összességében mind az elhelyezés, mind az ergonómiai feltételek, és a technikai ellátottság megfelelő, biztosítja a zavartalan munkavégzést.

A Bkr. komplex követelményrendszere, illetve a 41. § (2) és (3) bekezdésének konzekvens teljesítésének igénye miatt szükséges észrevenni, hogy az éves terv feladatainak elvégzése során a teljes munkaidőalap kihasználásra került a tartalékidővel együtt.

Az államháztartási belső kontrollok ellenőrzéséhez szükséges paradigmaváltást az iroda megvalósította. A nemzetközi standardok alkalmazási kényszere, a hazai standardok változása, illetőleg az önkormányzat bevételi kitettsége miatt bekövetkezett működési kockázat a minőségi elemek előtérbe helyezését indukálta a munkavégzésben.

A két fő leterheltsége a minőségértékelés alapján és a tanácsadó tevékenység jelentősen megnövekedett aránya miatt maximális. A belső ellenőrzés jogszabályban és irányelvekben rögzített felelősségét és a kockázatkezelő tevékenységben kifejtendő szerepét évről évre exponálni szükséges, ami a problémamegoldó gondolkodás, a kreativitás és a szakmai kompetenciák maximális igénybevételét feltételezi.

2.6. Az ellenőrzések nyilvántartása (Bkr. 22. és 50.§)

A Belső Ellenőrzési Iroda vezetője vezeti a 2013. évben végrehajtott ellenőrzésekről a Bkr. 22.§ b) és e) pontjában rögzített nyilvántartásokat. Gondoskodott a Bkr. 50.§ (1) bekezdésében meghatározott dokumentumok vezetéséről, megőrzéséről és tárolásáról.

2.7. Az ellenőrzési tevékenység fejlesztésére vonatkozó javaslatok

A következő években az ellenőrzési tevékenység fejlesztésére vonatkozó elképzelések irányát elsődlegesen a Bkr. koncepcióváltást tartalmazó rendelkezései határozzák meg. A belső kontrollrendszer részeként a belső ellenőrzésnek olyan önálló, szervezeti és funkcionálisan független egységként kell működnie, amely képes az erőforrások védelmére kialakított összetett és bonyolult kontrollrendszer felülvizsgálatára, racionális értelmezésére és gyakorlatának finomhangolására.

A Bkr. 21.§ (4) bekezdésben rögzített feladatok végrehajtása során prioritást kell biztosítani a vezetők támogatásának egyes megoldási lehetőségek elemzésével, értékelésével és kockázatának analízisével. A kockázatkezelésben is hatékonyabb és konstruktívabb szerepet kell vállalni. Az erre alkalmas szervezeti forma a Kockázatkezelési Bizottság ügyrendjében rögzítésre került. A belső ellenőrök tanácsadói, illetőleg koordinátori szerepet töltenek be a bizottság külső munkatársaiként.

Tovább kell erősíteni az ellenőrzési jelentések konklúziójaként megfogalmazott javaslatok megvalósíthatóságának hatékonyságát és részt kell venni a pénzügyi, tárgyi, informatikai és humán erőforrás kapacitásokkal való gazdálkodás költségkímélő formáinak kidolgozásában.

A gazdasági környezet negatív hatásaira választ adó rugalmas ellenőrzési módszereket kell alkalmazni az önkormányzati gazdálkodás tartalékainak feltárása és biztonságának növelése céljából.

A Stratégiai Belső Ellenőrzési Terv kidolgozása során figyelembe kell venni az Önkormányzat gazdálkodásának fejlesztésére kidolgozott koncepciókat, szakértői dolgozatokat, és elsődlegességet kell szentelni a bevételi kitettség csökkentésére irányuló ellenőrzési, elemzési módszerek alkalmazásának.

Folytatni kell az önkormányzati tulajdonú gazdasági társaságok pénzügyi és vagyoni helyzetének értékelését, javaslatokat kell megfogalmazni a likviditás, a rentabilitás és a hatékonyság növelése érdekében.

A tanácsadó funkció, illetőleg a preventív, segítő szándék csak akkor érvényesülhet, ha az ellenőrzött szervek illetékes vezetői fogadókészséget tanúsítanak a javaslatokra, felismerik a belső ellenőrzés jogszabályokban is meghatározott céljait és jelentőségét. Ez a megállapításunk az önkormányzati gazdálkodás külső tényezőinek bizonytalanságai és a bevételi kitettség miatt érvényes az elkövetkező időszakra is.

3. A tanácsadó tevékenység bemutatása (Bkr. 48.§ a) - c) pont)

A Bkr. 21.§ (4) bekezdése részletesen meghatározza a tanácsadói tevékenység keretében ellátható feladatokat. A kormányrendelet 37.§ (1) bekezdése meghatározza a tevékenység ellátásának módját, amely felkérés alapján írásban vagy szóban történhet.

Írásos felkérés alapján a tanácsadói tevékenységbe sorolható témakörökben, különböző szintű vezetői felkérésekre a következő feljegyzéseket készítettük.

1. Tanácsadás a BTG. Kft. szabályzatainak és számviteli rendjének korrekciójával kapcsolatban.
2. Tanácsadás az önállóan működő és gazdálkodó és az önállóan működő költségvetési szervek együttműködésének finomítására.
3. Állásfoglalás a nemzetiségi önkormányzatok gazdálkodásának egyes kérdéseiről.
4. Tanácsadás a Budaörsi Játékszín egyes gazdálkodással összefüggő folyamatainak lebonyolításával kapcsolatban.
5. Tanácsadás az intézkedési tervek végrehajtásáról szóló jelentés összeállításához valamennyi ellenőrzött szervezet részére.
6. Állásfoglalás az állami fenntartásba került köznevelési intézmények működtetésével kapcsolatos egyes gazdasági kérdések vonatkozásában.
7. Önköltségszámítással kapcsolatos módszerek véleményezése.
8. Állásfoglalás a szervezeti egységek gazdálkodási feladatait tartalmazó ügyrendekkel kapcsolatban.

A szóbeli tanácsadói tevékenységet elsődlegesen a helyszíni ellenőrzések időtartama alatt végeztük el. A feltárt hiányosságok javítására, illetőleg megelőzésére dolgoztunk ki módszereket vagy adtunk át működő eljárásrendeket. A konzultációs alapokra helyezett jogszabály értelmezés bizonyult az egyik legeredményesebb prevenciós módszernek a tárgyévben is.

A Belső Ellenőrzési Iroda az írásban nyújtott tanácsadási tevékenysége sikerességét a nyomon követési eljárások mellett a közvetlen konzultációk és visszacsatolások segítségével mérjük. Az intézkedési tervek végrehajtásáról szóló beszámolók igazolják a preventív beavatkozások és a korrekciós kontrollok eredményességét, szabályszerűsége gyakorolt pozitív hatását.

A tanácsadó tevékenység táblázatos összefoglalása a következő:

Sorsz.	Megrendelő szervezet	Tárgy	Eredmény
1.	BTG Kft.	Szabályzatok korrekciója	Hatályba helyezve javaslatok beépítésével
2.	Jegyző	Működtetés szabályozása	Javaslatok gyakorlatban megvalósítva
3.	Jegyző	Nemzetiségi önkormányzatok gazdálkodásainak egyes kérdései	Szabályzatokba beépítve
4.	Budaörsi Játékszín vezetője	Szabályozási és pénzügytechnikai kérdések	Részben, vagy nem valósult meg.
5.	Óvodák	Bkr. szerinti vezetői nyilatkozat tartalma	Javaslat beépítésre került.

6.	Jegyző	Önköltségszámítással kapcsolatos módszerek véleményezése.	Megvalósult
7.	Jegyző	Gazdálkodási ügyrendek tartalma	Folyamatban
8.	Valamennyi ellenőrzött szervezet	Intézkedési tervek végrehajtása és beszámolója.	Végrehajtva

II. A BELSŐ KONTROLLRENDSZER MŰKÖDÉSÉNEK ÉRTÉKELÉSE ELLENŐRZÉSI TAPASZTALATOK ALAPJÁN [Bkr. 48.§ b) pontja]

1. A belső kontrollrendszer szabályszerűségének, gazdaságosságának, hatékonyságának és eredményességének növelése javítása érdekében tett fontosabb javaslatok. (Bkr. 48.§ ba) pont)

Budaörs Város valamennyi önállóan működő és gazdálkodó költségvetési szervében – konkrét gyakorlati módszereken nyugvó tanácsadási tevékenységünk közvetett hatására – kialakították a 370/2011. (XII.31.) korm. rendeletben deklarált belső kontrollrendszert. A tevékenység funkcióinak biztosítására több intézményben Belső Kontroll Kézikönyvet, más intézményekben önálló szabályzatokat léptettek hatályba. Azokban a költségvetési szervezetekben, ahol Belső Kontroll Kézikönyvet szerkesztettek, a rendszer részeként önállóan funkcionál a FEUVE szabályzat, Szabálytalanságok kezelésének rendje, Kockázatkezelési szabályzat, és az Ellenőrzési nyomvonalak mechanizmusa.

A javaslataink folyamodványaként kiépített rendszerek elméletileg alkalmasak arra, hogy biztosítsák az intézményi gazdálkodás szabályszerűségét és szabályozottságát. A belső kontrollrendszer jogszabályban előírt további funkcióinak megvalósítására is bevezették az automatikusan működő garanciális elemeket (ütközőpontokat).

A gyakorlati megvalósítás tárgyévben is nehézségekbe ütközött. A fejlesztés érdekében közvetlen konzultációk formájában és írásos állásfoglalások megfogalmazásával nyújtottunk segítséget. Sikertült elérni, hogy az intézmények meghatározó többségében tényleges bizonyossággal a valós tények alapján került kitöltésre a Bkr. 1. számú mellékletében található vezetői nyilatkozat belső kontrollrendszerrel összefüggő része.

A nyilatkozat aláírásával az intézmény vezetője egy személyi felelősséget vállal az intézményi gazdálkodás legfontosabb kritériumaiért, melyeket a különböző jogszabályok fogalmaznak meg.

A vezetői nyilatkozatok megalapozott összeállításához működőképes belső kontrollrendszer szükséges. Ennek kialakításában és a kezdeti lépéseiben megnyilvánult tanácsadói tevékenységünk hatékonysága.

A prevenció és a segítségnyújtás eredménye, hogy a belső kontrollrendszer minden intézményben szabályozott, elméletileg működőképes és már tényszerűen tapasztalhatók az életszerű funkcionálás első jelei.

A 2013-ban lebonyolított rendszer és szabályszerűségi ellenőrzések keretében sor került a belső kontrollrendszerek tartalmi elemeinek felülvizsgálatára is. Tényszerű megállapításaink alapján javaslatokat fogalmaztunk meg, melynek táblázatos összefoglalása a következő.

Bleyer Jakab Helytörténeti Gyűjtemény Heimatmuseum kontrolltevékenysége

➤ Megállapítások:

- A jóváhagyási és engedélyezési kontrollok pontosítása szükséges
- A kockázatkezelési rendszer dokumentációi hiányosak

➤ Következtetés:

A kontrolltevékenységek kockázati besorolása közepes

➤ Javaslatok:

- Tartsák be a kötelezettségvállalással kapcsolatos gazdálkodási tevékenységek műveleti sorrendjét.
- Dokumentálják a kockázatok nyilvántartását

Városi Könyvtár belső kontrollrendszere

➤ Megállapítások:

- A kockázatkezelési rendszer csak formailag felel meg a jogszabályoknak
- Az ellenőrzési nyomvonalak rendszerezetlenek
- A kontrolltevékenységek műveleti sorrendje csak részben megfelelő

➤ Következtetés:

A belső kontrollrendszer kockázati besorolása alacsony, de kritikus

➤ Javaslatok:

- Alkalmazzák az NGM és a Belső Ellenőrzési Iroda által ajánlott kockázatelemzési módszereket
- Dolgozzák át az ellenőrzési nyomvonalak rendszerét (munkaköri leírások)
- Rögzítsék szabályzatokban a kötelezettségvállalások műveleti sorrendjét

Budaörsi Játékszín belső kontrollrendszere

➤ Megállapítások:

Az intézményben nem alakították ki az Áht. 69.§ (1) bekezdésében meghatározott, és a Bkr. 3.§-ban szerkezetileg deklarált belső kontrollrendszer elemeit:

- Hiányos a belső PR, és nem áttekinthető a szervezeti struktúra
- A pénzügyi ellenjegyzés és a teljesítésigazolás végrehajtása szabálytalan
- Nincsenek visszacsatolások a kommunikációs rendszerben.
- Elégtelen a kontrolltevékenységek nyomon követése.
- A kockázatkezelésben nincsenek elemzések és válaszreakciók.

➤ Következtetés:

A belső kontrollrendszer kockázati besorolása kiemelten magas

- **Javaslatok:** Szükséges belső kontrollrendszer teljeskörű kidolgozása és működtetése az Áht. és a Bkr. szerint.

Budaörsi Városfejlesztési Kft. belső kontrollrendszere

- **Megállapítások:**
- A kontrolltevékenységek nincsenek önálló eljárásrendben szabályozva
 - A kontrollkörnyezet szabályzatai közül a Számviteli Politika egyes megfogalmazásai nem pontosak
- **Következtetés:**
A belső kontrollrendszer kockázati besorolása a hiányosságok ellenére alacsony.
- **Javaslatok:**
- Megfontolásra ajánljuk önálló eljárásrend kidolgozását a belső kontrollrendszer valamennyi elemére.

Polgármesteri Hivatal belső kontrollrendszere

- **Megállapítás:**
- A Polgármesteri Hivatal belső kontrollrendszere valamennyi elemének szabályozottsága és működése (kontrollkörnyezet, kockázatelemzés-kezelés, kontrolltevékenységek, információs és kommunikációs rendszer, monitoring rendszer) megfelel az Áht. és a Bkr. követelményrendszerének.
- **Következtetés:**
A belső kontrollrendszer kockázati besorolása alacsony
- **Javaslatok:**
- Szükséges a kontrollrendszer valamennyi elemének további gyakorlati finomhangolása az eredményesség, a hatékonyság és a gazdaságosság növelése céljából.

2. A belső kontrollrendszer öt elemének értékelése (Bkr. 48.§ bb) pont)

2.1. Kontrollkörnyezet értékelése

2.1.1. Célok és szervezeti felépítés

Tanácsadó tevékenységünk is közrejátszott abban, hogy a beszámolási időszakban a vizsgált szervezetek meghatározó többségében sikerült kialakítani a világos szervezeti struktúrát és az egyértelmű felelősségi és hatásköri viszonyokat a Szervezeti és Működési Szabályzatokban rögzítve.

2.1.2 Belső szabályzatok

A kontrollkörnyezet két fő része a működés és gazdálkodás szabályozása, valamint a humánerőforrás gazdálkodás. Az ellenőrzött szervezetek belső eljárásrendjeinek vizsgálatára fokozott figyelemmel koncentráltunk tárgyévben is.

Megállapításaink szerint az Sztv.-ben meghatározott szabályzatok mindegyikével rendelkeznek költségvetési szerveink. Tanácsadó és segítő konzultációs tevékenységünk ellenére a beszámolási időszakban is meg kell ismételni a már 2013-ban is megfogalmazott véleményünket. Nevezetesen azt, hogy „a szabályzatok általános jellemzője, hogy más szervezettől interpretált formában tartalmazzák azokat az összefüggéseket, amelyek alkalmassá teszik az intézményt a gazdálkodási fő folyamatok szabályszerű lebonyolítására”.

A szabályzatok részleteinek kidolgozása és az adott költségvetési szerv sajátosságaihoz való igazítása az évek óta folyamatos figyelemfelhívás ellenére nem valósul meg az elvárható színvonalon. A szabályozási hiányosságok legfontosabb negatív hozadéka, hogy permanensen hézagok vagy túlszabályozások jelentkeznek az operatív gazdálkodásban is. A Polgármesteri Hivatal gazdálkodással összefüggő szabályzatai megfelelnek a követelményeknek.

2.1.3. Feladat és felelősségi körök

A 2013-ban ellenőrzött szervezetek Szervezeti és Működési Szabályzatai – egy kivétellel – tartalmazták a szervezeti felépítést, a működés rendjét és az adott költségvetési szerv szervezeti ábráját. A nevesített munkakörökhöz tartozó feladat- hatásköröket valamint a hatáskörök gyakorlásának módját is rögzítették.

A működéshez kapcsolódó hatás és feladatkörök a vizsgált intézmények nagy többségében hézagmentesen szabályozottak. A kötelezettségvállalásokhoz kapcsolódó gazdálkodási műveletekhez tartozó hatáskörök és különösen azok átruházása nem minden intézményben került meghatározásra az Ávr. meghatározott szakaszainak tartalma alapján. Hiányossággént fogalmazható meg az a tény, hogy ellenőrzött költségvetési szervek többségében a munkaköri leírások nem tartalmazzák a kötelezettségvállaláshoz kapcsolódó hatásköröket. Ezen megállapításunk megegyezik az előző évi tapasztalatokkal, előrehaladás nem történt.

2.1.4. A folyamatok meghatározása és dokumentálása

A vizsgált intézmények meghatározó többsége teljesítette a Bkr. 6.§ (3) bekezdésében előírt kötelezettségét, elkészítette ellenőrzési nyomvonalát. A nyomvonalak többsége táblázatos formában készült, formailag megfelel az előírásoknak. Tartalmi szempontból – két intézmény kivételével – az adott költségvetési szerv működési folyamatainak egymásra építettségét, azok kapcsolatrendszerét tükrözik a nyomvonalak.

2.1.5. Humán-erőforrás

A Polgármesteri Hivatalban a Bkr. 6. § (1) bekezdésének megfelelően átlátható a humánerőforrás-kezelés és világos a szervezeti struktúra. A humánpolitikai célrendszer igazodik az egész szervezet Alapító Okiratában és SZMSZ-ben megfogalmazott stratégiai küldetéséhez.

A Polgármesteri Hivatal humánerőforrás stratégiájának szakszerű kialakítása érdekében a jövőben szükségessé válik a külső piacok folyamatos kutatása és elemzése, valamint a belső struktúra helyzetének és változásának megfigyelése, értékelése az elszívó hatás miatt.

2.1.6. Etikai értékek és integritás

2013-ban a belső ellenőrzési tevékenység végzése során érvényesültek a Belső Ellenőrzési Kézikönyv Etikai Kódexében megfogalmazott szakmai-etikai irányelvek, különös tekintettel a feddhetetlenségre, függetlenségre, tárgyilagosságra és a titoktartás elvére.

A munkavégzésben és ezzel párhuzamosan a minőségértékelésben is évről évre nagyobb szerepet kapnak a Belső Ellenőrök Nemzetközi Szervezetének (IIA) standardjai, a nemzetközi és a hazai normák érvényesítésének színvonalát kérdőíves és szöveges formában egyaránt értékelte a Belső Ellenőrzési Iroda.

A vizsgált intézmények egyikében az integritás elvének alacsony szintű megjelenítése miatt áttekinthetatlenné váltak a hatásköri és felelősségi viszonyok.

2.2. Kockázatkezelés értékelése

2.2.1. Kockázatok meghatározása és felmérése

A Polgármesteri Hivatal Kockázatkezelési Bizottságának Ügyrendjében a tevékenység első szintjét a kockázatok meghatározása és felmérése jelenti.

A folyamatgazdák legfontosabb feladata, hogy feltárják és beazonosítsák a Hivatal működését és gazdálkodását veszélyeztető tényeket, körülményeket és folyamatokat. Az egyes kockázatok beazonosítása után szükség van azoknak a válaszreakcióiknak a megkeresésére és alkalmazására, amelyek alkalmasak a kockázatok negatív hatásainak mérséklésére. A Kockázatkezelési Bizottság egyik fő feladata az, hogy az egyes irodákban beazonosított és minősített kockázatokat szintetizálja, és hivatali szinten megállapítsa azt a tűréshatárt, amelyen az adott kockázat még kezelhető.

A Polgármesteri Hivatalban a tevékenységet először irodai szinten kell elvégezni és ennek eredményéről 2 havonta tájékoztatni kell a Belső Ellenőrzési Irodát. A feladat elvégzéséért az irodai szintű kockázatkezelési szabályzatokban megjelölt folyamatgazdák felelősek. Elsődlegesen célszerű azokat a kockázatok feltárni, amelyek konkrétan kapcsolódnak az adott iroda tevékenységének jellegéhez és az iroda működésének meghatározó specifikumait képezik. Túl sok kritériumot nem javasolunk vizsgálatra, mivel ezek elemzése szétszórttá és kezelhetatlenné tenné a tevékenységet, nem járulna hozzá az eredeti cél eléréséhez.

Irodai szinten külső kockázatokkal indokolatlan foglalkozni. A feltárt kockázatok a 2013-ban rendszeresített „Kockázatok nyilvántartása” nyomtatványon kell rögzíteni.

2.2.2. A kockázatok elemzése

A kockázatok nyilvántartása nyomtatványon rögzített, feltárt és beazonosított kockázati tényezőket a Hivatal Kockázatkezelési Szabályzatában és a Belső Ellenőrzési Kézikönyvében leírt kritériumrendszer szerint kell minősíteni. A két kritérium a következő:

- a bekövetkezés valószínűsége
- a kockázati szervezetre vagy szervezeti szintre gyakorolt hatása

A két kritérium szerinti besorolás a Belső Ellenőrzési Iroda által kiadott osztályozási rendszer szerint kerül végrehajtásra. A besorolás a megadott területi szintek szerint a folyamatgazdák feladata az irodavezetők állandó kontrollja mellett. Az osztályozáshoz szükséges súlyokat a Belső Ellenőrzési Iroda adja meg évente egy alkalommal. A szervezetre gyakorolt hatás a folyamatgazdák és az irodavezetők szubjektív értékelése alapján állapítandó meg.

A modell lényege, hogy a kockázati tényezőket a bekövetkezés valószínűsége és az intézményre/irodára gyakorolt hatása alapján kell értékelni. Az intézmények és az irodák egy része második lépésként már eljutott a kockázati válaszlépések kidolgozásáig, legalábbis az intézmény/iroda szempontjából kiemelt kockázati kritérium kezelésében.

Intézményeinkben jelenleg is problémák vannak a kockázatkezelés hatásának értékelésében, illetőleg magában a kockázatkezelés hatékonyságában is. Nem minden esetben sikerül az adott kockázat negatív hatásának csökkentését szolgáló válaszreakció kiválasztása és ezért a kockázati tényező negatív hatása érvényesül. Sok kockázati kritérium nem kezelhető, ezért ennek elviselésére kell felkészülni, természetesen a lehető legkisebb költségfordítással. A Polgármesteri Hivatal kockázatelemzési tevékenysége megfelel a Bkr.7.§ előírásainak.

Az intézmények a Bkr.-ben előírt kockázatkezelési szabályzatokat hatályba helyezték, azonban a szükséges kockázatelemzési tevékenységeket nem végzik megfelelő színvonalon. Erdemben nem alkalmazzák a Belső Ellenőrzési Iroda által közzétett kockázatelemzési módszereket.

2.2.3. A kockázatok kezelése

A Polgármesteri Hivatalban a kockázatkezelés második legfontosabb mozzanatának a válaszreakciók kidolgozásának hatékonysága javítása céljából a kockázatok nyilvántartása nyomtatványon fel kell tüntetni a kockázat kiküszöbölésére alkalmazott kontroll megnevezését is. A kockázatok nyilvántartási adatait, főként a kontrollok tekintetében összehangoltuk a szabálytalanságok kezelésére alkalmazandó kontrollok tartalmával.

Az adott kockázat negatív hatásának kiküszöbölésére szolgáló kockázati reakció helyes kiválasztásában a következő alternatívák választhatók:

- kockázat elviselése, tűrése
- kockázat áthárítása
- intézkedés a kockázat negatív hatásának csökkentésére

A hivatali szintű kockázati reakció kiválasztása a Kockázatkezelő Bizottság feladata. A cél megvalósítása érdekében a szakmai koordinátor minden bizottsági ülés előtt elemzést végez és ennek eredményéről írásban tájékoztatja a Bizottság Elnökét.

A kockázatkezelési tevékenység elvégzéséhez szükséges dokumentációk egy részét a hivatali és irodai szintű szabályzatok mellékletei tartalmazzák. A konkrét munkavégzéshez szükséges táblázatokat 2013-ban is a Belső Ellenőrzési Iroda állította össze.

2.2.4. A kockázatkezelés teljes folyamatának felülvizsgálata

A változások folyamatos vizsgálata a folyamatgazdák, a szakmai koordinátor, a szakmai tanácsadó és a bizottság közös feladata. Az egyes kockázati kritériumok ugyanis, különösen irodai szinten, állandóan változnak. A változásokat az egyedi nyilvántartó lapokon ugyancsak rögzíteni kell 2013-tól.

A kockázatkezelés teljes folyamatának lebonyolításáról a bizottság évente egy alkalommal összefoglaló jelentésben tájékoztatja a jegyzőt. Ez a jelentés a vezetés tevékenységének segítését szolgálja.

2.2.5 Csalás, korrupció

A 2013-ban elvégzett rendszer, pénzügyi és szabályszerűségi ellenőrzések során az ellenőrzési programokban szereplő témakörökben csalás és korrupció gyanúja nem merült fel. A vizsgálatok során alkalmaztuk mindazokat a módszereket és eljárásokat, amelyeket korrupció és csalás megelőzése és feltárása érdekében a különböző nemzetközi szervezetek (INTOSAI), (IIA) és standardok (COSO), valamint az Európai Unió szakbizottságai ajánlanak.

2.3. Kontrolltevékenységek értékelése

2.3.1. Kontrollstratégiák és módszerek

A Polgármesteri Hivatalban és az önkormányzat intézményeiben a kontrolltevékenységekben alkalmazták a „négy szem” elvét, valamint a számvitelben szokásos hármas egység elvét. Ezekkel a módszerekkel biztosították, hogy hibásan elvégzett munkaművelet a következő fázisba ne gyűrűzzön be.

2.3.2. Feladatkörök szétválasztása, műveletek szabályozása

A kötelezettségvállalásokkal kapcsolatos műveletek ellátásának rendjét és a műveleti sorrendet az intézmények jelentősebb hányadában betartották a gazdálkodók, néhány költségvetési szervnél azonban főként szabályozási problémából adódóan nem követték a jogszerű gyakorlatot.

A legtöbb probléma 2013-ban is a kötelezettségvállalások fogalmának helytelen értelmezéséből származott. Ebből adódóan a kötelezettségvállalások nyilvántartását nem a jogszabályban előírt tartalommal vezették. Az intézmények többségében a kötelezettségvállalásokat nem előzetes jognyilatkozatnak, hanem már ténylegesen kifizetett gazdasági eseménynek minősítették. Ezért több intézményben a kötelezettségvállalások alapidokumentumainak számai helyett a főkönyvi könyvelés dokumentumainak, a számláknak a számai kerültek be a nyilvántartásba.

A kötelezettségvállalások műveleteinek szabályozása tanácsadói tevékenységünk fókuszába került, s gyakorlati segítségnyújtással törekedtünk a jogkövető magatartásforma betartására ezen a területen is.

2.3.3. Feladatvégzés folytonossága

A folytonosság számviteli alapelve érvényesült a vizsgált tételek esetében.

2.4. Információs és kommunikációs rendszer értékelése

A Polgármesteri Hivatalban, és az intézmények többségében a szakmai munkával összefüggő horizontális és vertikális információs rendszer jól működött. A gazdálkodással kapcsolatos információk áramoltatása az intézményekben azonban nem volt problémamentes. A vezetés pénzügyi információkkal történő folyamatos ellátása céljából a jogszabályokban kötelezően előírt beszámoló rendszereken kívül javasoltuk egyszerűsített analitikus nyilvántartások bevezetését a gazdálkodással kapcsolatos adatok gyorsabb áramoltatása céljából.

A pénzügyi következményekkel járó vezetői döntések előkészítéséhez a gazdasági vezetők a rendelkezésükre álló adatbázisból képesek kiválasztani azokat az információkat, amelyek elősegítik a felelősségteljes vezetői döntéshozatalt. Ebben a témakörben felhívtuk a figyelmet a pénzügyi ellenjegyzés során végrehajtandó ellenőrzési feladatokra. Nyomatékosan hangsúlyoztuk annak a műveletnek a jelentőségét, melynek során az ellenjegyzőnek meg kell győződnie a kötelezettségvállaláshoz szükséges pénzügyi fedezet időbeni rendelkezésre állásáról.

A Polgármesteri Hivatalban 2013-ban bevezetésre került az információtechnológián alapuló Vezetői Információs Rendszer. Az egyes szervezeti egységek információigénytől és azok terjedelmétől függően megkezdték a rendszer használatát. a hivatalban a pénzügyi információk áramoltatása is megfelel a követelményeknek.

Hiányosságok, szabálytalanságok, korrupció jelentése

A Bkr. 6.§ (4) bekezdése alapján a Polgármesteri Hivatalban a jegyző szabályozta a szabálytalanságok kezelésének eljárásrendjét. A tevékenység hivatali szintű egységesítése és hatékonysága növelése céljából a Kockázatkezelési Bizottság koordinálja a szabálytalanságkezelési tevékenységet is.

Az intézmények többségében is kialakították a szabálytalanságok kezelésének a rendjét szabályzat formájában. A megszerkesztett szabályzatok tartalmi szempontból nem feleltek meg a jogalkotói szándéknak. A szabálytalanságokat nem különítették el fogalmi aspektusból a külön jogszabályokban leírt jogszabályokat sértő esetektől. Nem pozícionálták a kisebb súlyú szabálytalanságokat a rendszerben.

A tartalmi hiányosságok miatt a rendszerszemléletű szabálytalanságkezelés 2013-ban sem alakult ki a város költségvetési szerveiben. A szabálytalanságkezelés működési mechanizmusa nem volt tudatos, ezért módszertani gyakorlati tanácsokat adtunk a tevékenység hatékonyságának javítása céljából.

A gyakorlatban jól alkalmazható, általunk megszerkesztett formanyomtatvány átadásával segítettük a szabályszerű nyilvántartási rendszer kialakítását. Javasoltuk szabálytalansági felelősök megbízását is.

2.5. Monitoring rendszer értékelése

2.5.1. A szervezeti célok megvalósításának monitoringja

A költségvetési szervek belső kontrollrendszeréről és belső ellenőrzéséről szóló 370/2011. (XII. 31.) korm. rendelet 3.§ meghatározza a belső kontrollrendszer elemeit és azok kapcsolatát. A belső kontrollrendszer ötödik eleme a monitoring rendszer, amely szoros kapcsolatban működik a kontrollkörnyezettel, a kontrolltevékenységekkel, a kockázatkezeléssel, valamint az információs és kommunikációs rendszerrel. A hivatal monitoring rendszere elsődlegesen az egyedi értékelés elvére és azon belül a belső ellenőrzésre épül.

A Polgármesteri Hivatal Belső Ellenőrzési Kézikönyve biztosítja a monitoring működésének alapfeltételeit. A kézikönyv rendező elvei szerint a hivatalban rendszeresített eljárásrendeket, szabályzatokat a munkatársak megismerték és az előírt vezetési, illetőleg dolgozói szinteken alkalmazzák. Kialakult és folyamatosan működik a hivatalban a kockázatkezelési és a szabálytalanság kezelési rendszer. A kockázatkezelés monitoringja oly módon érvényesül, hogy a tevékenység *szakmai koordinátora* a belső ellenőr, aki folyamatosan elemzi, értékeli és javaslataival segíti a folyamatgazdák és a vezetés munkáját. A bizottság *szakmai tanácsadója* a Belső Ellenőrzési Iroda vezetője. A kockázatelemzés és kockázatkezelés során a folyamatos monitoring is érvényesül ugyancsak a belső ellenőrzés közreműködésével. A Belső Ellenőrzési Iroda ugyanis rendszeresen újraértékeli a feltárt kockázati tényezőket és az éves belső ellenőrzési terveit évek óta kockázatelemzésre építi.

2.5.2. Belső kontrollok értékelése

A rendszeres monitoring hozzájárult ahhoz, hogy ne sérüljön a módosított pénzforgalmi szemléletű kettős könyvvitelben előírt hármass egyezőség elve, nevezetesen a főkönyvi könyvelés, az analitikus nyilvántartások és a bizonylatok adatai egyeztetés alapján valósak, hitelesek és harmonizáltak legyenek.

A folyamatos monitoring segítségével sikerült elérni, hogy a számviteli alapelvek, mint a lényegesség, az időbeli elhatárolás, az összemérés, az egyedi értékelés és a bruttó elszámolás elve érvényesüljön.

2.5.3. Belső ellenőrzés

Belső ellenőrzés és a monitoring kapcsolata nem változott az előző beszámolási időszak óta.

A monitoring dinamizmusát a belső ellenőrzés érvényesíti oly módon, hogy rendszerben értékeli a hivatal fő céljait, a célok eléréséhez szükséges külső és belső adottságokat, az önkormányzati vagyon egy részét gondo- zó intézmények működési feltételrendszerét és a belső kontrollrendszer többi elemét. Közvetlen és közvetett módon biztosítja, hogy pontos és megbízható információk álljanak a vezetés rendelkezésére a pénzügyi következményekkel járó vezetői döntések megalapozásához. A monitoring tevékenység dinamizmusának javítása érdekében a belső ellenőrzés javaslatokat tett a vezetés számára az információk interaktív- vá tétele céljából.

A hivatal folyamatba épített monitoringja kiegészíti a Belső Ellenőrzési Iroda tevékenységét és a FEUVE rendszeren keresztül valósul meg. Ennek hézagmentes működését biztosítja a kontrolltevékenységek tudatos megszervezése. A pénzügyi és gazdálkodási folyamatok rendjét meghatározó számviteli politika, számlarend, a számviteli törvényben előírt egyéb

kötelező szabályzatok és a gazdálkodási szabályzat együttesen biztosítják azt, hogy hibásan elvégzett gazdasági művelet ne kerülhessen át a következő munkaszakaszba.

A belső ellenőrzés által biztosított monitoring keretében megvalósult a számviteli alapelvek folyamatos érvényesítése. Az ellenőrzött szervezetekben a könyvvitelben rögzített és a beszámolóban szereplő tételek a valóságban megtalálhatók és külső értékelő számára is hozzáférhetőek. A beszámolók áttekinthetők, közérthetők és a számvitelről szóló 2000 évi C törvény, valamint az államháztartás szervei könyvvezetési és beszámolási kötelezettségeinek sajátosságairól szóló 249/2000. (XII. 24.) korm. rendelet normái szerint készültek.

A folyamatos monitoringot a Belső Ellenőrzési Iroda valósítja meg, így az értékelő személye szervezetileg is elkülönül az operatív működéstől. A belső ellenőr ugyanis a jogszabályok szerint nem végezhet a hivatal tevékenységi körébe tartozó operatív műveletet. Az egyedi értékelések tárgyát a kockázatelemzés során választjuk ki, támaszkodva a korábbi ellenőrzések tapasztalataira.

A gyakorlatban a két típus kombinációja - a belső ellenőrzés elsődlegessége mellett – lehetővé tette, hogy a hivatal valamennyi működési és gazdálkodási folyamatáról a kellő időben, az illetékes vezetői szinten, valós és időszerű információk álljanak rendelkezésre. Az intézményekben a monitoring a szervezeti struktúra különbözősége miatt ebben a formában nem valósulhatott meg.

3. Intézkedési tervek megvalósítása (Bkr. 48.§ c) pont)

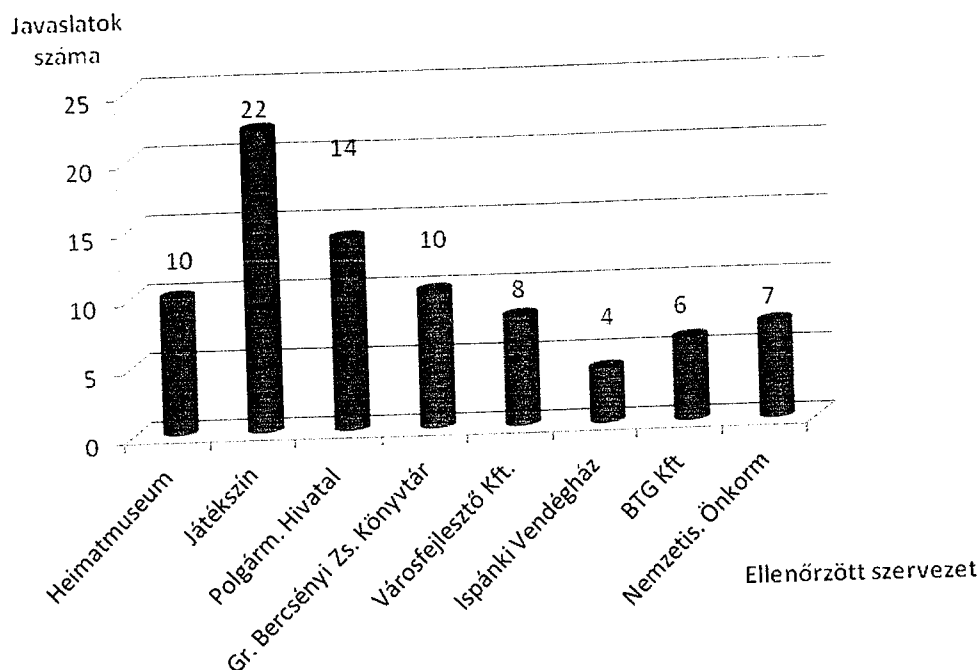
Az ellenőrzések realizáló szakaszának első lépése az ellenőrzési jelentések megállapításaira vezetői hatáskörben tett intézkedési tervek elkészítése. Az intézkedési terveket az ellenőrzött szervek vezetői praktikus és szakmai okokból az ellenőrzést végzők javaslataira alapozták.

Az ellenőrzési jelentésekben 81 érdemi, kiemelt jelentőségű javaslatot fogalmaztak meg az ellenőrzést végzők. A javaslatok főként a belső kontrollrendszer egyes alrendszerének szabályozottságára, illetőleg működésére, a kötelezettségvállalások szabályszerűségére, a pénzügyi ellenjegyzések és teljesítésigazolások rendjére, a bizonylati fegyelemre és a leltározási tevékenység összefüggéseire irányultak.

Az ellenőrzött szervek vezetői viszonylag sok esetben éltek Bkr. 45.§-ban biztosított határidő módosítási lehetőséggel. A kérelmek elsődlegesen a szabályozási feladatokra, illetőleg az egyes eljárásrendek gyakorlati bevezetésével kapcsolatos intézkedésekre vonatkoztak. A legtöbb határidő módosítási kérelmet a belső kontrollrendszer egyes alrendszerének működésével kapcsolatos javaslatok megvalósítására adták be az ellenőrzött szervek, illetve szervezeti egységek vezetői. A módosított határidőket az intézmények és Polgármesteri Hivatal szervezeti egységeinek meghatározó többsége betartotta. Ezen a területen nem történt változás 2012. évhez viszonyítva.

Az intézményekben és a Polgármesteri Hivatalban végrehajtott ellenőrzésekről szóló jelentésekben feltüntetett javaslatok számát a 3. számú diagram szemlélteti.

Javaslatok száma költségvetési szervekenként



Az intézkedés tervekben meghatározott feladatokat valamennyi vizsgálat esetében véleményezte a Belső Ellenőrzési Iroda vezetője. A véleményezés után a jegyző jóváhagyásával az intézkedési tervek véglegesítésre kerültek. A nyomon követési eljárás során megállapítottuk, hogy a feladatokat a kijelölt felelősök határidőben végrehajtották. A végrehajtás színvonaláról az ellenőrzött szervezetek által megküldött realizáló jelentések értékelése módszerével és utóellenőrzések formájában szereztünk információkat.

Az ellenőrzések valamennyi szakaszát, részműveletét értékelő éves összefoglaló ellenőrzési jelentésünk tényei és konklúziói alapján felelősséggel kijelentjük, hogy a Budaörs Város Önkormányzat 2013. évi **éves belső ellenőrzési tervében** szereplő feladatokat a Polgármesteri Hivatal Belső Ellenőrzési Irodája a nemzetközi és a hazai normák, valamint a Bkr. rendelkezései szerint teljes körűen végrehajtotta.

A Belső Ellenőrzési Iroda az államháztartási belső ellenőrzési standardokkal való objektív összehasonlítás alapján teljesítette az Áht.70. § (2) bekezdésében meghatározott bizonyosságot adó és tanácsadó tevékenységét. Ennek keretében a hatáskörébe és az illetékességébe tartozó területeken és gazdálkodó szervezeteknél vizsgálta a jogszabályoknak és a belső szabályzatoknak való megfelelést, a tervezést, a gazdálkodást, és a közfeladatok ellátását ellenőrizve megállapításokat és javaslatokat fogalmazott meg a vezetés számára.

Budaörs, 2014. február 14.

